This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

PH5035
U45
1897

STANFORD
LIBRARIES

UMIAREN

LENENGO AIZKIDIA

BIZKAIKO EUZKERAZ IRAKUŔTZEN IKASTEKO

BIZKATAŔ BATEK

IRAYZIJA

ZABALDU NAGEKU
REFAROR-SIO | ETFUNDIOME

BILBAO
BIZKAYA'REN EDESTIJA TA IZKEREA PIZKUNDIJA
(ETXE ABOTALDARIJA)
1897

BIZKAYA'REN EDESTIJA TA IZKEREA PIZKUNDIA

III ARGIT̄ALBENA — II INGUŔTIJA (1)

UMIAREN LENENGO AIZKIDIA

Esterijea: 80 ingoski.
Ijekintzea: 5.000 ijeki.
Argit̄alaldija: 1897'gaŕen urteko Epal̄ako 17.

SANEUŔIJAK

Ijekija: 10 eunen.
Amabi ijeki: lauŕleko 1.
Iraztikarijentzako sarija: 100'etan 15.
Iraztikarijak eztiranentzako sarija (Iraztit̄egit̄an saltzen eztiran urijetan bakaŕik): 100'etan 25.

OZTEZKO SALTZIA

Iratzijaz eskatuten diranak: Etxe Argit̄aldarijaren landolaetara: Bilbao, Calle Nueva, 2, 2.ª
Aoz eskatuten diranak: Etxe Argit̄aldarijaren Ordelarijari: Amoŕortu'taŕ Sebasten; Bilbao, Jardines, 3, ta Berastegi, 1.

ZIATZEZKO SALTZIA

Iraztit̄egi nagosijetan.

UAŔPENA

Etxe Argit̄aldari onen argit̄alben gustijok dauke bere ikuŕatza, Euzkadi'ren ikuŕdiduna.

---

(1) Etxe onek olantxe ixendetan dauz bere argit̄albenak.

Iraztija:	301—	∞	ingoski
Iraztiñua:	151	300	«
Inguŕtija:	17-	150	«
Inguŕatza:	4	16	«
Inguŕija:			
Antziguŕa:			

UMIAREN

LENENGO AIZKIDIA

BIZKAIKO EUZKERAZ IRAKURTZEN IKASTEKO

BIZKATAR BATEK

IRATZIJA

ZABALDU NAGIXU
REPANDEZ-MOI | DIFUNDIDME

BILBAO
BIZKAYA'REN EDESTIJA TA IZKEREA PIZKUNDIA
(ETXE ARGITALDARIJA)
1897

AKS2642

103907

IRAZTI ONEN JABIA
BIZKAYAREN EDESTIJA TA IZKEREA PIZKUNDIA
DERITXON ETXE ARGITALDARIJA
DA

Amorortu'tar S.: Irarkolea, Berastegi, 1; Iraztiegija, Jardines, 3

GURASO BIZKAĪTAŕEI

Zubei opaltzen dautzubet ingurti au ta emoten dautzubet, zuben seme-alaba edo sengijen izkerea euren abendearen izkerea ixan dedintzat, zuben odolaren izkerea, zuben izkera gustiz erdeŕa, zar-zaŕa, beste gustijak baño edeŕago ta zaŕagua... gusti-gustirik gaxoena!

Entzudazube. Zubek zeroŕek ikusi dozube iltzen zuben Abeŕija, onetako Eŕi zorigeztotsu au: ikusi dozube ilda antziñeko lagi on eta deunak, ilda antziñeko ekandubak, ilda antziñeko Bizkai indaŕtsuba; ta orain ikusten zagoz, oraintxe dakutzube ilik zuben abixena, asabaen ixena; ilik, zuben izkera edeŕa, euzkerea...

Onek galduta, ba, galdu ixango dozubez zuben gauza galgaŕi gustijak; eta ¿zer esango dabe zubetzaz beste eŕijak, zubek ikusten dagozan eŕijak? ¿Zer zuben bilobeak eta datoŕen gixaldiko euzkeldun gustijak?

¡Aŕen, guraso bizkaŕarak: ixen au gura ba-dozube zindorik euki, irakatsi ¡aŕen! egijoezube seme-alaba oŕei zein dan euron abendea, zein euron izkerea ta

zein ixan dan euron Abeŕija, euzkerea maīte dagijentzat euron Abeŕiko izkeratzat, euron odolaren izkeratzat.

Eta adiīu: zuben seme-alabaok ezpa-dabe ikasten erdeleŕiko izkerea, erdera zantaŕa, eztabez ikasiko erdeldunen ekandu okeŕak bez; baña zuben umioi ezpa-dautsezube irakusten zein dan euron Abeŕija, ta euzkeraz, euron izkerea dalako, egin biaŕ dabela, zuben umiok eztabe maīteko euron Abeŕija, eztabe etsiko euron izkeratzat euzkerea, ta auxe itziko dabe, Ludiīik ibiltzeko obia dana ikasteko.

Olantxe galtzen dira euzkeldunak.

Olantxe il doyaz eŕijak: euren semiak Abeŕija ezautu ezagatik.

EGIĪIA.

EUZKELDUN ABADIA

Euzkeldun eŕijen gauza onenik bat da Abade zinḋuak eutia. Au euzkeldun gustijok dakigu, ta onegaṫik euzkeldun gustijon bijotzetan sendoro darau Abadientzako itxal zintzua.

Españaŕen bateri (asko dira baŕdin diñoenak) au, asaŕez, autoŕtzen dantzubodanian, nik ixaten dodan poza eztakit zelan erakusten. ¡Zori-ontsuba Abade onak daukazan eŕija! Bertan edonok ezautuko dauz Ḋaungoikua ta Abeŕija, ta bijok maṫetan jakingo dau; bertan ekandubak gustiz onak ixango dira; bertan Ḋaunak ugariz jarijongo dauz Donoki edo Zerutiko eskaŕak; bertan ixango da sendi edo *pamilija* gustijen aŕtian bene-benetako *pakia*, Ḋosu-Kisto'k ekaŕi euskun *pakia;* bertan guenez, biztoki edo mundu onetako zorun osua!

Ziñetsi egidazube: nire begijen auŕian euzkeldun eŕijen gaxotasuna jaŕtzen dodanian, eta dakuṡtanian zelan endakatu ta kikilḋu diran; zelan, euren antziñeko ta zorundun bidetik aldendu dirala, saŕtu diran, gauŕko *progreso* ǫkeŕ onetako bidian; zelan aiztu daben zein dan euren Abeŕi bakaŕa ta eurentzat erdeldunarena aŕtu daben; zelan aŕotzen itz guzuŕtsubak itxulaṡtuta, ziñesmen edo *pede* barik dabiltzan, nortzuk eurok diran eta nora ta nundik duazan jakin barik; zelan euren abenda zaŕaren erijotzeko lexerantz euren burubak jauŕtiṫen dabezan, eta zelan au ¡auxe da zorigeztua! gogo onaz ta atsegin eta pozik egiṫen daben... onek nire begijak dakusezanian, bijotza negaŕez betetan dabela, Donoki edo Zerurantz bigurtzen dira, ta nire ames ixukoŕan (ziñetsi egidazube, diñotzubet) eztot auŕkiṫen gaizkatu geinkezan esku bat baño besterik: geure Abadiaren eskuba!

Bai, euzkeldun Abadiak: zubek Jesu-Kristo'ren ordekuak eta geure anayak batera zarela, zubek bakarik gaizkatu edo *salbau* geinkezubez.

Ondo ulertu egixuz onek: geure abendea, gauŕ, ixendau gura eztodazanak, betuta dagona, betiko galtzen eta iltzen ba-da, zubek zerorek galdu ta il dozube; pizten ba-da, barriz, ta jagiten ba-da zorigeztoko leiz bareneko betik zorundun ganerarte, zubek zerorek be, Abadiak, piztu, jagi ta gaizkatu dozube.

Zuben eskubetan, ba, dago euzkeldun abendearen benetako zoruna.

Egi au ain ikuskarija da, edonok dakijala.

Zubek matetan ba-dozube Aberija, zerorek zainduriko bijotzak be mateko dabe.

BIZKAI'KO IRAKASLARIJARI

Aguŕ, euzkeldun irakaslarija.

Zeurentzat egin dot iraztiño au; zeroŕentzat argiĩaltzen dau PIZKUNDIA'k eta onegaĩk, eta diñarduzulako bizkaikume zamuŕei gixonak ikasi biaŕ dau zan lenengo jakigayak irakasten, irazpen au, guraso bizkaĩaŕei opaldu ta Abade itxalgaŕijari aguŕ-egin ezkero, ekiĩen dot zeroŕi be aguŕ-egiĩen eta eskatuten auŕeratu dagixuzan zure azmo onak, umiei irazten eta irakuŕtzen irakasteko azmuok, iñoz aiztu barik, gixonak ikasten daun lenengua, auxe dala bere bixitz gustijan gomutean daukana, ta ume bixkaĩaŕen bijotxubetan euskeltzaletasuna sendu leiken bakaŕa, zerori, Abadiak lagundu, uŕgazi ta erasota, zarala.

Ondo dakit iraztitxo au baño lenago argiĩara uŕten dala *Elex-gizon bizkaitaŕ batek iratzi daun Agakia* (1). Baña eztot uste aŕera txaŕik oneri egingo dautsozula, *Agaka* ori dauken bizkaĩaŕak gitxi diralako.

Bizkaĩaŕ ona ba-zara, ta ez erdeltzalia, bai euzkeltzalia, abegi zabala emongo dautsozu inguŕti oneri: Bizkaya'ren aldez bakaŕ-bakaŕik iratzi dau bere egiliak eta argiĩaltzen dau Etxe edo Bazkun Argiĩaldari onek.

Irakatsi au egijoezu umioi, eurok ikasiĩa, eŕaz irakuŕi ta uleŕtu dagikiezantzat argiĩalduko diran euzkerazko iraztijak, asko ixango diranak.

Irakuŕtzen eztakijan eŕijak, lasteŕ aiztuko dau bere izkerea, ta bai-dakixu zenbat gaitz, gaxotasun eta zorigezto Bizkaya'ri euzkerea aizkundè oŕetatik atoŕkozan.

Irazti onetan iru gai dagoz: *Agakea, Izkindegija* ta *Izpijakerea.*

Agakea da izki gustijen biltza.

Izkija da *itz-ki,* itxaren zatirik txikijena.

(1) Ormaetxea'taŕ Kepa-Andoni Abade itxalgaŕijak egin dauna.

Izkindegijan dagoz izkin-mota gustijak.
Izkiña da *itz-gin,* itxa egiten dauna.
Izpijakerea da *izpijau-erea,* itxak, erabijetako, arten dabezan ereak.
Izpijau datoŕ *it'z-bijau'*tik eta onek ikuŕtzen dau *itz-erabijau.*

¿Zeintzuk dira euzkera bizkaitaŕaren *izpijak?* ¿Zeintzuk, *izkiñak?* ¿Zeintzuk, irazti onetan darakuskuzan *izpijetako* lagijak?

Iŕu itaun oŕek erantzungo dautzudaz emen, *Ikaskixunak* asi baño lenago.

I.—*Izpijak.*

Ara-emen euzkera bizkaitaŕaren *Agakea:*

IZKI-IKUŔAK	IZKI-ABOSKEAK	IZKI-IXENAK
A, a	**Aŕati, aza**	**a**
G, g	**Garai, gero, giltz**	**ga**
K, k	**Korta, kendu, kiŕten, ak**	**kask**
Y, y	**Yaŕtza, yaku, zaya**	**ya**
J, j	**Jauna, jan, arija**	**jija**
X, x	au**x**e, ga**x**o, ge**x**o, gi**x**on	**axa**
AU, au	**Au**na (1), **au**si, l**au**	**au**
AI, ai	**Ai**zkoŕi, **ai**de, b**ai**	**ai**
E, e	**Ere**ño, **e**pel	**e**
D, d	**D**oŕonsoro, **d**eun, a**d**i	**de**
T, t	**T**oŕontegi, **t**opin, ba**t**	**test**
TS, ts	**ats**o, a**ts**, iŕin**ts**	**atselts**
TZ, tz	**atz**o, a**tz**, aran**tz**	**atzeltz**
TX, tx	**Tx**uŕuka, **tx**istu, oŕ**tx**e	**txe**
D̄, d̄	bil**d̄**u, arin**d̄**u	**ild̄e**
T̄, t̄	ma**t̄**e, i**t̄**aun	**it̄e**
EU, eu	**Eu**ba, **eu**ki, n**eu**	**eu**
EI, ei	**Ei**tzagiŕe, **ei**tz, b**ei**	**ei**
O, o	**Ogoño, olo**	**o**
L, l	**L**oyola, **l**en, o**l**	**lol**
N, n	**N**abaŕniz, **n**oz, a**n**	**non**
L̄, l̄	o**l̄**o, i**l̄**un	**il̄o**
N̄, n̄	a**n̄**a, i**n̄**uŕi	**iño**
OI, oi	**Oi**z, **oi**n, l**oi**	**oi**

(1) *Auxe da Españeras Pirineos* ta pantzeraz *Pyrenées* deritxen mendijen izen euzkerazkua.

IZKI-IKUŕAK	IZKI-ABOSKEAK	IZKI-IXENAK
U, u	**U**bidea, **uzu**	**u**
R, r	**ur**, a**r**i, a**r**di, a**r**te	**ur**
Ŕ, ŕ	u**ŕ**, a**ŕ**i, a**ŕ**di, a**ŕ**te	**uŕ**
S, s	**S**agasti, u**s**o, mu**s**	**sus**
Z, z	**Z**oŕotza, a**z**i, po**z**	**zuz**
UI, ui	F**ui**ka, **ui**n, **ui**	**ui**
I, i	**I**baŕu**ri**, **i**di	**i**
B, b	**B**egoña, u**b**i	**bi**
P, p	**P**agoaga, e**p**e	**pi**
M, m	**M**ungia, e**m**e	**mi**

Ogetamalau izki onek enda biŕan biŕintzen dira: *gediñak* eta *igidiñak*.

Gediñak egiŕen dira abua *geldi* egonaz; eta *igidiñak* abuaren zatiren bat *igiŕubaz*.

Enda bakotxaren izkijak biŕintzen dira, eurek be, endaki biŕan: *ekaŕak* eta *bazkaŕak*.

Ekaŕak dira biŕindu eleŕezanak; eta *bazkaŕak*, biŕindu leŕezanak, aboska *ekaŕ* batzuz egiñak diralako.

Gedin ekaŕak: **a, e; o, u; i.**

» *bazkaŕak:* **au, eu; ai, ei, oi, ui.**

Igidin ekaŕak: **g, k, y; d, t; l, n; r, ŕ, s; b, p, m.**

» *bazkaŕak:* **j, x; ts, tz, tx, d, ŕ, l, ñ; z.**

Agakatik kentzen doguz **ś** ta **c**-izkijak (aboska ta ikuŕak), eztauzalako biaŕ.

Kendu doguz be **h, j, f,** onek garbijak eztiralako.

V-gediña da euzkera aunaŕarena bakaŕik.

Baña, umiak sei izkijok ezautu dagikezantzat, saŕtu dodaz II *Ikaskixunan*, eta emen zuri erakutsiko dautzudaz eurón aboskeak eta ixenak.

IKUŕAK	ABOSKEAK	IXENAK
Ś, ś	o**ś**o	**śuś**
C, c	**c**etu	**cuc**
V, v	**v**	**v**
H, h	**h**abi	**ha**
J, j	**j**aun	**ja**
F, f	**f**ari	**fi**

***Ś**'en aboskea da* **s**'ena, baña gogoŕagua.

***C**'ena da ezpañerearen* **c** edo **z**' ŕena bera.

V'rena da pantzerearen *u*'rena bera.

H'rena da pantzerazko *kaut*-itxarena bera.

J'rena da españerearen *j*'rena bera.

F'rena bai-dakixu zein dan.

II.—*Izkiñak.*

Zeintzuk diran euzkera bizkaiararen izkiñak ataretan da izkijen iñarkun edo puntziñoietatik. Onek aurkitu daikezuz *Lecciones de Ortografía del Euskera Bizkaino* deritxon iraztijan.

Emen erakutsiko dautzudaz bakarik izkin-motz gustijak.

Ogei onek dira:

I.	**a**	XI.	al)-**tsar**
II.	**ar**	XII.	al)-**tsats**
III.	**ats**	XIII.	a)-**xar**
IV.	**ga**	XIV.	a)-**xats**
V.	al)-**tsa**	XV.	**gars**
VI.	a)-**xa**	XVI.	**garts**
VII.	**ars**	XVII.	al)-**tsars**
VIII.	**arts**	XVIII	a)-**xars**
IX.	**gar**	XIX.	al)-**tsarts**
X.	**gats**	XX.	a)-**xarts**

Ixendautako iraztijan izkin-mota danok ikusi daikezuz atzaldurik.

III.—*Izpijakerea.*

Izpija-lagijak dira: ala *biarezkuak,* ala *gurazkuak.*

Biarezkuak izkijen iñarkunetan dagoz; *gurazko* gustijen artetik autesten doguzanak dira onek:

I.	**af-a**	= **afa**	**azal-a**	= **azala**
II.	**a-a**	= **ea**	**neba-a**	= **nebea**
III.	**e-e**	= **ie**	**bide-etan**	= **bidietan**
IV.	**e-a**	= **ia**	**arte-a**	= **artia**
V.	**e-o**	= **io**	**arte-ok**	= **artiok**
VI.	**o-a**	= **ua**	**arto-a**	= **artua**
VII.	**o-o**	= **uo**	**arto-ok**	= **artuok**
VIII.	**u-a**	= **uba**	**nafu-a**	= **nâfuba**
IX.	**i-a**	= **ija**	**afi-a**	= **afija**
X.	**au-a**	= **aba**	**gau-a**	= **gaba**
XI.	**ai-a**	= **aya**	**zai-a**	= **zaya**

XII.	ail-a	= aĺa	urdail-a	= urdaĺa
XIII.	ain-a	= aña	arain-a	= arańa
XIV.	ait-a	= aŧa	aita	= aŧa
XV.	{ais / aiz} -a	= axa	goiz-an	= goxan
XVI.	{aits / aitz} -a	= atxa	aitz-a	= atxa
XVII.	il-a	= iĺa	opil-a	= opiĺa
XVIII.	in-a	= iña	zikiñ-a	= zikiña
XIX.	it-a	= iŧa	polit-a	= poliŧa
XX.	{is / iz} -a	= ixa	gizon	= gixon
XXI.	{its / itz} -a	= itxa	itxaso	= itxaso
XXII.	{il / in} da	= {il / in} đa	indar	= inđar
XXIII.	{l / n / r / ŕ} {s / z}	= {l / n / r / ŕ} {ts / tz}	dabil-z	= dabiltz
XXIV.	{s / z} {g / d / b}	= {s / z} {k / t / p}	ikus-(i)-gari	= ikuskari
XXV.	{l / n} {k / t / p}	= {l / n} {g / d / b}	sal-(du)-pen	= salben

---

Ikaskixünen banakerea.

I-III: *izkijak.*

I ta II'an umiak ikasiko dabez izkijen aboskeak eta ikuŕak; III'an izkijen ixenak eta Agaka osua. Aboskeak irakatsi biaŕ dira izki-ixenetan.

IV—XXII: *izkiñak.*

IV'an eta VII'rañoko jaŕalietan dagoz itz-auŕian jaŕi daŧezan *izkiñak.* Onek irakuŕiko dira olantxe:

IV. **(Ar)** **a | ur || ar**
VIII. **(Aults)** **au | lol | atselts || aults**
X. **(Ber)** **bi | e | ur || ber**
XII. **(Seifk)** **sus | ei | uf | kask || seifk**

XIII'an eta XXII'rañoko jaŕalietan dagoz itz-auŕian jaŕi eztaŧezan *izkiñak*. Onek irakuŕiko dabez umiak olantxe:

XIII. (a-**xa**) **a | axa | a || axa**
XV. (o-**ñeitz**) **o | iño | ei | atzeltz || oñeitz**
XVIII. (il-**d̄ai**) **il | ild̄e | ai || ild̄ai**
XXII. (aul-**tsaintz**) **aul | atzelts | ai | non | atzeltz || aultsaintz**

XXIII, XXIV, XXV eta XXVI ikaskixunetan dagoz *izkinbatun* itxak, *izkimidunak, iruizkind̄unak* eta *larizkind̄unak*.

Onek, laurok, irakuŕi biaŕ dira olantxe:

XXIII. (**Txal, txil...**) **txal, txil...**
XXIV. (**Agin, aken...**) **a-gin, a-ken...**
XXV. (**Ekaŕi, erosi...**) **e-kaŕ-i, er-o-si...**
XXVI. (**Ogigāstai, otsokume...**) **o-gi-gaz-tai, o-tso-ku-me...**

XXVII'k eta XXXVIII' rañoko jaŕaliak daukez biaŕezko izpija-lagijak, eta XXIII, XXIV eta XXV'k gurazkuak.

Ikaskixun onek irakuŕi biaŕ dira onetaraxe:

XXVII. (**U-a, txu-ak,.**) **u-a, txu-ak...**
XXIX. (**alge, elgo...**) **al-ge, el-go...**
XXXII. (**auxau, auxeu...**) **au-xau, au-xeu...**
XXXVII. (**auŕei, auŕoi...**) **auŕ-ei, auŕ-oi...**

XXXIX'k eta XLVIII'rañoko jaŕaliak daukez beste gurazko izpija-lagijak, eta irakuŕtzen dira itz-osoz.

ats au atsa atsetan atsok atsik
Ofek, edozer entzuteko, bepurubak jaso...

XLIX'an dagoz bigaŕenez gurazko izpija-lagijak, 15 zatijetan banatuta.

L'k, guenez, dauka Bizkai'ko umiaren lenengo irakuŕgaya.

I Ikaskixuna

A E O U I

a e o u i

AU EU AI EI OI UI

au eu ai ei oi ui

G K Y J X

g k y j x

D T TS TZ TX $\overline{D}$ $\overline{T}$

d t ts tz tx $\bar{d}$ $\bar{t}$

L N $\overline{L}$ $\overline{N}$

l n $\bar{l}$ $\bar{n}$

R Ŕ S Z

r ŕ s z

B P M

b p m

II Ikaskixuna

Ś C

ś c

V

v

H J

h ȷ

F

f

III Ikaskixuna

g	k	y	j	x	.	.	.	au	ai
d	t	ts	tz	tx	d̄	t̄	.	eu	ei
l	n	l̄	n̄	.	.	.	.	.	oi
r	ŕ	s	z	.	.	.	.	.	ui
b	p	m							

IV Ikaskixuna

Ar er or ur ir

Eŕ oŕ uŕ iŕ aŕ

Os us is as es

Uż iz az ez oz

Il al el ol ul

An en on un in

Aur eur air eir oir uir

Euŕ aiŕ eiŕ oiŕ uiŕ auŕ

Ais eis ois uis aus eus

Eiz oiz uiz auz euz aiz

Oil uil aul eul ail eil

Uin aun eun ain ein oin

V Ikaskizuna

Ats ets ots uts its

Etz otz utz itz atz

Ok uk ik ak ek

Ut it at et ot

Auts euts aits eits oits uits

Eutz aitz eitz oitz uitz autz

Aik eik oik uik auk euk

Eit oit uit aut eut ait

VI Ikaskixuna

Ga	ge	go	gu	gi
Ke	ko	ku	ki	ka
Yo	yu	yi	ya	ye
Ju	ji	ja	je	jo
Di	da	de	do	du
Ta	te	to	tu	ti
Txe	txo	txu	txi	txa
Lo	lu	li	la	le
Nu	ni	na	ne	no
Si	sa	se	so	su
Za	ze	zo	zu	zi
Be	bo	bu	bi	ba
Po	pu	pi	pa	pe
Mu	mi	ma	me	mo

Gau	geu	gai	gei	goi	gui
Keu	kai	kei	koi	kui	kau
Yai	yei	yoi	yui	yau	yeu
Jei	joi	jui	jau	jeu	jai
Doi	dui	dau	deu	dai	dei
Tui	tau	teu	tai	tei	toi
Txau	txeu	txai	txei	txoi	txui
Leu	lai	lei	loi	lui	lau
Nai	nei	noi	nui	nau	neu
Sei	soi	sui	sau	seu	sai
Zoi	zui	zau	zeu	zai	zei
Bui	bau	beu	bai	bei	boi
Pau	peu	pai	pei	poi	pui
Meu	mai	mei	moi	mui	mau

VII Ikaskixuna

Ars	ers	ors	urs	irs
Erz	orz	urz	irz	arz
Oŕs	uŕs	iŕs	aŕs	eŕs
Uŕz	iŕz	aŕz	eŕz	oŕz
Ils	als	els	ols	uls
Alz	elz	olz	ulz	ilz
Ens	ons	uns	ins	ans
Onz	unz	inz	anz	enz

Aurs	eurs	airs	eirs	oirs	uirs
Eurz	airz	eirz	oirz	uirz	aurz
Aiŕs	eiŕs	oiŕs	uiŕs	auŕs	euŕs
Eiŕz	oiŕz	uiŕz	auŕz	euŕz	aiŕz
Oils	uils	auls	euls	ails	eils
Uilz	aulz	eulz	ailz	eilz	oilz
Auns	euns	ains	eins	oins	uins
Eunz	ainz	einz	oinz	uinz	aunz

VIII Ikaskixuna

Arts	erts	orts	urts	irts	artz	ertz	ortz	urtz	irtz
Erk	ork	urk	irk	ark	ert	ort	urt	irt	art
Oŕts	uŕts	iŕts	aŕts	eŕts	oŕtz	uŕtz	iŕtz	aŕtz	eŕtz
Uŕk	iŕk	aŕk	eŕk	oŕk	uŕt	iŕt	aŕt	eŕt	oŕt
Isk	ask	esk	osk	usk	ist	ast	est	ost	ust
Azk	ezk	ozk	uzk	izk	azt	ezt	ozt	uzt	izt
Elts	olts	ults	ilts	alts	eltz	oltz	ultz	iltz	altz
Onts	unts	ints	ants	ents	ontz	untz	intz	antz	entz

Aurts	eurts	airts	eirts	oirts	uirts	aurtz	eurtz	airtz	eirtz	oirtz	uirtz
Eurk	airk	eirk	oirk	uirk	aurk	eurt	airt	eirt	oirt	uirt	aurt
Aiŕts	eiŕts	oiŕts	uiŕts	auŕts	euŕts	aiŕtz	eiŕtz	oiŕtz	uiŕtz	auŕtz	euŕtz
Eiŕk	oiŕk	uiŕk	auŕk	euŕk	aiŕk	eiŕt	oiŕt	uiŕt	auŕt	euŕt	aiŕt
Oisk	uisk	ausk	eusk	aisk	eisk	oist	uist	aust	eust	aist	eist
Uizk	auzk	euzk	aizk	eizk	oizk	uizt	auzt	euzt	aizt	eizt	oizt
Aults	eults	ailts	eilts	oilts	uilts	aultz	eultz	ailtz	eiltz	oiltz	uiltz
Eunts	aints	eints	oints	uints	aunts	euntz	aintz	eintz	ointz	uintz	auntz

IX Ikaskixuna

Gar	geŕ	gos	guz	gil	gan
Ker	koŕ	kus	kiz	kal	ken
Yor	yuŕ	yis	yaz	yel	yon
Jur	jiŕ	jas	jez	jol	jun
Dir	daŕ	des	doz	dul	din
Tar	teŕ	tos	tuz	til	tan
Txer	txoŕ	txus	txiz	txal	txen
Lor	luŕ	lis	laz	lel	lon
Nur	niŕ	nas	nez	nol	nun
Sir	saŕ	ses	soz	sul	sin
Zar	zeŕ	zos	zuz	zil	zan
Ber	boŕ	bus	biz	bal	ben
Por	puŕ	pis	paz	pel	pon
Mur	miŕ	mas	mez	mol	mun

Gaur	geuŕ	gais	geiz	goil	guin
Keur	kaiŕ	keis	koiz	kuil	kaun
Yair	yeiŕ	yois	yuiz	yaul	yeun
Jeir	joiŕ	juis	jauz	jeul	jain
Doir	duiŕ	daus	deuz	dail	dein
Tuir	tauŕ	teus	taiz	teil	toin
Txaur	txeuŕ	txais	txeiz	txoil	txuin
Leur	laiŕ	leis	loiz	luil	laun
Nair	neiŕ	nois	nuiz	naul	neun
Seir	soiŕ	suis	sauz	seul	sain
Zoir	zuiŕ	zaus	zeuz	zail	zein
Buir	bauŕ	beus	baiz	beil	boin
Paur	peuŕ	pais	peiz	poil	puin
Meur	maiŕ	meis	moiz	muil	maun

X Ikaskixuna

Gats	getz	gok	gut
Kets	kotz	kuk	kit
Yots	yutz	yik	yat
Juts	jitz	jak	jet
Dits	datz	dek	dot
Tats	tetz	tok	tut
Txets	txotz	txuk	txit
Lots	lutz	lik	lat
Nuts	nitz	nak	net
Sits	satz	sek	sot
Zats	zetz	zok	zut
Bets	botz	buk	bit
Pots	putz	pik	pat
Muts	mitz	mak	met

Gauts	geutz	gaik	geit
Keuts	kaitz	keik	koit
Yaits	yeitz	yoik	yuit
Jeits	joitz	juik	jaut
Doits	duitz	dauk	deut
Tuits	tautz	teuk	tait
Txauts	txeutz	txaik	txeit
Leuts	laitz	leik	loit
Naits	neitz	noik	nuit
Seits	soitz	suik	saut
Zoits	zuitz	zauk	zeut
Buits	bautz	beuk	bait
Pauts	peutz	paik	peit
Meuts	maitz	meik	moit

XI Ikaskisuna

Gars	gerz	goŕs	guŕz	gils	galz	gens	gonz
Kers	korz	kuŕs	kiŕz	kals	kelz	kons	kunz
Yors	yurz	yiŕs	yaŕz	yels	yolz	yuns	yinz
Jurs	jirz	jaŕs	jeŕz	jols	julz	jins	janz
Dirs	darz	deŕs	doŕz	duls	dilz	dans	denz
Tars	terz	toŕs	tuŕz	tils	talz	tens	tonz
Txers	txorz	txuŕs	txiŕz	txals	txelz	txons	txunz
Lors	lurz	liŕs	laŕz	lels	lolz	luns	linz
Nurs	nirz	naŕs	neŕz	nols	nulz	nins	nanz
Sirs	sarz	seŕs	soŕz	suls	silz	sans	senz
Zars	zerz	zoŕs	zuŕz	zils	zalz	zens	zonz
Bers	borz	buŕs	biŕz	bals	belz	bons	bunz
Pors	purz	piŕs	paŕz	pels	polz	puns	pinz
Murs	mirz	maŕs	meŕz	mols	mulz	mins	manz

Gaurs	geurz	gaiŕs	geiŕz	goils	guilz	gauns	geunz
Keurs	kairz	keiŕs	koiŕz	kuils	kaulz	keuns	kainz
Yairs	yeirz	yoiŕs	yuiŕz	yauls	yeulz	yains	yeinz
Jeirs	joirz	juiŕs	jauŕz	jeuls	jailz	jeins	joinz
Doirs	duirz	dauŕs	deuŕz	dails	deilz	doins	duinz
Tuirs	taurz	teuŕs	taiŕz	teils	toilz	tuins	taunz
Txaurs	txeurz	txaiŕs	txeiŕz	txoils	txuilz	txauns	txeunz
Leurs	lairz	leiŕs	loiŕz	luils	laulz	leuns	lainz
Nairs	neirz	noiŕs	nuiŕz	nauls	neulz	nains	neinz
Seirs	soirz	suiŕs	sauŕz	seuls	sailz	seins	soinz
Zoirs	zuirz	zauŕs	zeuŕz	zails	zeilz	zoins	zuinz
Buirs	baurz	beuŕs	baiŕz	beils	boilz	buins	baunz
Paurs	peurz	paiŕs	peiŕz	poils	puilz	pauns	peunz
Meurs	mairz	meiŕs	moiŕz	muils	maulz	meuns	mainz

XII Ikaskixuna

Garts	gertz	gork	gurt	giŕts
Keŕtz	koŕk	kuŕt	kisk	kast
Yozk	yuzt	yilts	yaltz	yents
Juntz	jirts	jartz	jerk	jort
Diŕts	daŕtz	deŕk	doŕt	dusk
Tast	tezk	tozt	tults	tiltz
Txents	txontz	txurts	txirtz	txark
Lort	luŕts	liŕtz	laŕk	leŕt
Nusk	nist	nazk	nezt	nolts
Siltz	sants	sentz	sorts	surtz
Zark	zert	zoŕts	zuŕtz	ziŕk
Beŕt	bosk	bust	bizk	bazt
Polts	pultz	pints	pantz	perts
Murtz	mirk	mart	meŕts	moŕtz

Gaurts	geurtz	gairk	geirt	goiŕts	guiŕtz
Keuŕk	kaiŕt	keisk	koist	kuzk	kauzt
Yailts	yeiltz	yoints	yuintz	yaurts	yeurtz
Jeirk	joirt	juiŕts	jauŕtz	jeuŕk	jaiŕt
Doisk	duist	dauzk	deuzt	dailts	deiltz
Tuints	tauntz	teurts	tairtz	teirk	toirt
Txauŕts	txeuŕtz	txaiŕk	txeiŕt	txoisk	txuist
Leuzk	laizt	leilts	loiltz	luints	launtz
Nairts	neirtz	noirk	nuirt	nauŕts	neuŕtz
Seiŕk	soiŕt	suisk	saust	seuzk	saizt
Zoilts	zuiltz	zaunts	zeuntz	zairts	zeirtz
Buirk	baurt	beuŕts	baiŕtz	beiŕk	boiŕt
Pausk	peust	paizk	peizt	poilts	puiltz
Meunts	maintz	meirts	moirtz	muirk	maurt

XIII Ikaskixuna

a-xa	a-xe	a-xo	a-xu	a-xi
a-ɬe	a-ɬo	a-ɬu	a-ɬi	a-ɬa
a-ño	a-ñu	a-ñi	a-ña	a-ñe

a-xau	a-xeu	a-xai	a-xei	a-xoi	a-xui
a-ɬeu	a-ɬai	a-ɬei	a-ɬoi	a-ɬui	a-ɬau
a-ñai	a-ñei	a-ñoi	a-ñui	a-ñau	a-ñeu

XIV Ikaskixuna

e-xar	e-xeŕ	e-xos	e-xuz	e-xil	e-xan
e-ɬer	e-ɬoŕ	e-ɬus	e-ɬiz	e-ɬal	e-ɬen
e-ñor	e-ñuŕ	e-ñis	e-ñaz	e-ñel	e-ñon

e-xaur	e-xeuŕ	e-xais	e-xeiz	e-xoil	e-xuin
e-ɬeur	e-ɬaiŕ	e-ɬeis	e-ɬoiz	e-ɬuil	e-ɬaun
e-ñair	e-ñeiŕ	e-ñois	e-ñuiz	e-ñaul	e-ñeul

XV Ikaskixuna

o-xats	o-xetz	o-xok	o-xut
o-ɬets	o-ɬotz	o-ɬuk	o-ɬit
o-ñots	o-ñutz	o-ñik	o-ñat

o-xauts	o-xeutz	o-xaik	o-xeit
o-ɬeuts	o-ɬaitz	o-ɬeik	o-ɬoit
o-ñaits	o-ñeitz	o-ñoik	o-ñuit

XVI Ikaskixuna

u-xars	u-xerz	u-xoɾs	u-xuɾz	u-xils	u-xalz	u-xens	u-xonz
u-ɬers	u-ɬorz	u-ɬuɾs	u-liɾz	u-ɬals	u-ɬelz	u-ɬons	u-ɬunz
u-ñors	u-ñurz	u-ñiɾs	u-ñaɾz	u-ñels	u-ñolz	u-ñuns	u-ñinz

u-xaurs	u-xeurz	u-xaiɾs	u-xeiɾz	u-xoils	u-xuilz	u-xauns	u-xeunz
u-ɬeurs	u-ɬairz	u-ɬeiɾs	u-ɬoiɾz	u-ɬuils	u-ɬaulz	u-ɬeuns	u-ɬainz
u-ñairs	u-ñeirz	u-ñoiɾs	u-ñuiɾz	u-ñauls	u-ñeulz	u-ñains	u-ñeinz

i-xarts	i-xertz	i-xork	i-xurt	i-xiŕts	i-xaŕtz	i-xeŕk	i-xoŕt
i-xesk	i-xost	i-xuzk	i-xizt	i-xalts	i-xeltz	i-xonts	i-xuntz
i-lorts	i-lurtz	i-lirk	i-lart	i-leŕts	i-loŕtz	i-luŕk	i-liŕt
i-lusk	i-list	i-lazk	i-lezt	i-lolts	i-lultz	i-lints	i-lantz
i-ñirts	i-ñartz	i-ñerk	i-ñort	i-ñuŕts	i-ñiŕtz	i-ñaŕk	i-ñeŕt
i-ñask	i-ñest	i-ñozk	i-ñuzt	i-ñilts	i-ñaltz	i-ñents	i-ñontz

i-xaurts	i-xeurtz	i-xairk	i-xeirt	i-xoiŕts	i-xuiŕtz	i-xauŕk	i-xeuŕt
i-xeusk	i-xaist	i-xeizk	i-xoizt	i-xuilts	i-xaultz	i-xeunts	i-xaintz
i-lairts	i-leirtz	i-loirk	i-luirt	i-lauŕts	i-leuŕtz	i-laiŕk	i-leiŕt
i-leisk	i-loist	i-luizk	i-lauzt	i-leults	i-lailtz	i-leints	i-lointz
i-ñoirts	i-ñuirtz	i-ñaurk	i-ñeurt	i-ñaiŕts	i-ñeiŕtz	i-ñoiŕk	i-ñuiŕt
i-ñuisk	i-ñaust	i-ñeuzk	i-ñaizt	i-ñeilts	i-ñoiltz	i-ñuints	i-ñauntz

XVIII Ikaskixuna

a-tsa	ar-tse	aŕ-tso	al-tsu	an-tsi
a-tze	ar-tzo	aŕ-tzu	al-tzi	an-tza
il-do	in-du	il-di	in-da	il-de
il-tu	in-ti	il-ta	in-te	il-to

a-tsau	ar-tseu	aŕ-tsai	al-tsei	an-tsoi	a-tsui
a-tzeu	ar-tzai	aŕ-tzei	al-tzoi	an-tzui	a-tzau
il-dai	in-dei	il-doi	in-dui	il-dau	in-deu
il-tei	in-toi	il-tui	in-tau	il-teu	in-tai

XIX Ikaskixuna

e-tsar	er-tseŕ	eŕ-tsos	el-tsuz	en-tsil	er-tsan
e-tzer	er-tzoŕ	eŕ-tzus	el-tziz	en-tzal	eŕ-tzen
il-dor	in-duŕ	il-dis	in-daz	il-del	in-don
il-tur	in-tiŕ	il-tas	in-tez	il-tol	in-tun

e-tsaur	er-tseuŕ	eŕ-tsais	el-tseiz	en-tsoil	el-tsuin
e-tzeur	er-tzaiŕ	eŕ-tzeis	el-tzoiz	en-tzuil	en-tzaun
il-dair	in-deiŕ	il-dois	in-duiz	il-daul	in-deun
il-teir	in-toiŕ	il-tuis	in-tauz	il-teul	in-tain

XX Ikaskixuna

o-tsats	or-tsetz	oŕ-tsok	ol-tsut	on-tsits
o-tzets	or-tzotz	oŕ-tzuk	ol-tzit	on-tzatz
il-d̄ots	in-d̄utz	il-d̄ik	in-d̄at	il-d̄ek
il-t̄uts	in-t̄itz	il-t̄ak	in-t̄et	il-t̄ot

o-tsauts	or-tseutz	oŕ-tsaik	ol-tseit	on-tsoits
o-tzeuts	or-tzaitz	oŕ-tzeik	ol-tzoit	on-tzuitz
il-d̄aits	in-d̄eitz	il-d̄oik	in-d̄uit	il-d̄auk
il-t̄eits	in-t̄oitz	il-t̄uik	in-t̄aut	il-t̄eut

XXI Ikaskixuna

u-tsars	ur-tserz	uɾ-tsoɾs	ul-tsuɾz	un-tsils	u-tsalz	ur-tsens	uɾ-tsonz
u-tzers	ur-tzorz	uɾ-tzuɾs	ul-tziɾz	un-tzals	u-tzelz	ur-tzons	uɾ-tzunz
il-dors	in-durz	il-diɾs	in-daɾz	il-dels	in-dolz	il-duns	in-dinz
il-ṯuas	in-ṯirz	il-ṯaɾs	in-ṯeɾz	il-ṯols	in-ṯulz	il-ṯins	in-ṯanz

u-tsaurs	ur-tseurz	uɾ-tsaiɾs	ul-tseiɾz	un-tsoils	u-tsuilz	ul-tsauns	un-tseunz
u-tzeurs	ur-tzairz	uɾ-tzeiɾs	ul-tzoiɾz	un-tzuils	u-tzaulz	ul-tzeuns	un-tzainz
il-dairs	in-deirz	il-doiɾs	in-duiɾz	il-dauls	in-deulz	il-dains	in-deinz
il-ṯeirs	in-ṯoirz	il-ṯuiɾs	in-ṯauɾz	il-ṯeuls	in-ṯailz	il-ṯeins	in-ṯoinz

au-tsarts	aur-tsertz	auŕ-tsork	aul-tsurt	aun-tsiŕts	au-tsaŕtz	aur-tseŕk	auŕ-tsoŕt
au-tsesk	aur-tsost	auŕ-tsuzk	aul-tsizt	aun-tsalts	au-tseltz	aul-tsonts	aun-tsuntz
au-tzorts	aur-tzurtz	auŕ-tzirk	aul-tzart	aun-tzeŕts	au-tzoŕtz	aur-tzuŕk	auŕ-tziŕt
au-tzusk	aur-tzist	auŕ-tzazk	aul-tzezt	aun-tzolts	au-tzultz	aul-tzints	aun-tzantz
il-dirts	in-dartz	il-derk	in-dort	il-duŕts	in-diŕtz	il-daŕk	in-deŕt
il-dask	in-dest	il-dozk	in-duzt	il-dilts	in-daltz	il-dents	in-dontz
il-tirts	in-tortz	il-turk	in-tirt	il-taŕts	in-teŕtz	il-toŕk	in-turt
il-tosk	in-tust	il-tizk	in-tazt	il-telts	in-toltz	il-tunts	in-tintz

au-tsaurts	aur-tseurtz	auŕ-tsairk	aul-tseirt	aun-tsoiŕts	au-tsuiŕtz	aur-tsauŕk	auŕ-tseuŕt
au-tseusk	aur-tsaist	auŕ-tseizk	aul-tsoizt	aun-tsuilts	au-tsaultz	aul-tseunts	aun-tsaintz
au-tzairts	aur-tzeirtz	auŕ-tzoirk	aul-tzuirt	aun-tzauŕts	au-tzeuŕtz	aur-tzaiŕk	auŕ-tzeiŕt
au-tzeisk	aur-tzoist	auŕ-tzuizk	aul-tzauzt	aun-tzeults	au-tzailtz	aul-tzeints	aun-tzointz
il-doirts	in-duirtz	il-daurk	in-deurt	il-daiŕts	in-deiŕtz	il-doiŕk	in-duiŕt
il-duisk	in-daust	il-deuzk	in-daizt	il-deilts	in-doiltz	il-duints	in-dauntz
il-taurts	in-teurtz	il-tairk	in-teirt	il-toiŕts	in-tuiŕtz	il-tauŕk	in-teuŕt
il-teusk	in-taist	il-teizk	in-toizt	il-tuilts	in-taultz	il-teunts	in-taintz

XXIII Ikaskizuna

A, al, aŕ, aŕtz, altz, atz, ats, antz. Gau, geu, gauŕ, gaŕ, goŕ, goi, gai, gan, gatz, gaitz, goiz, giltz, gantz, geun, gei. Ke, kai. Yat, yak, yan, yok, yon. Jan, jaun, jai, jo. Au, auts, auntz. Ai, aitz, ain.

Ez, ertz. Deus, deun, duin, dei. To. Txal, txil, txaŕ, txis, txut. Eu, eun. Ei, ein, eitz.

O, ol, on, oŕ, oŕtz, otz, ots. Lan, len, laŕ, leŕ, loŕ, luŕ, latz, lats, lots, leiz, lei, lai, loi, lo, leun. Neu, ni, nun, noz, nork, nai, naŕ, nau. Oi, oin.

Ur, uŕ, uts, untz, un. Sai, sei, satz, sits, sein, soin, su, suŕ. Zai, zoi, zeu, zu, ze, zei, zur, zuŕ, zal, zail, zuil, zain, zein, zoŕ, zotz, zer, zan, zaŕ. Ui, uin.

I, itz, il. Min, muin, mun, mus, mai, me, mi, maŕ, matż. Bai, bei, bein, be, bi, bat, bas, baltz, bart, batz, bits, bost.

XXIV Ikaskixuna

A gin, a ken, a yen, a xe, a daŕ, a te, a tso, a tzo, a txuŕ, a ta̲, al di, a nai, a le̲, a ña, ar i, aŕ i, a sun, a za, a bi, a paitz, a mu. Go goŕ, ge yen, gi jaŕ, ga xo, gu da, gu taŕ, gi xats, gaŕ atz, gaŕ txu, go ti̲, ge la, gan gaŕ, ga luŕ, gi ñaŕ, gor u, gaŕ i, go se, ga za, gi bel, gur pil, gaŕ mu. Kai ku, ka ko, kal te, ke daŕ, kus kuŕ, ku tun, ken du, kiŕ u, kis ket, ker eiz, kol daŕ, kon goŕ, kol ko, koi pe, kor ta, kir ten, ku ku, ku tsu, ka paŕ, ko ko. Yu at, yo nat, yo zak, yo zan, yau tsok, yau tson, yaus tak, yaus tan, yaus kuk, yaus kun, ya ko, ya kok, ya kon, ya tak, ya tan, ya kuk, ya kun, ya tzuz, ya zak, ya zan. Jo si, jau tsi, ja tzi, jan tzi, jaŕ i, ja so, ja zo, ja kin, ja ki, janz ki, ju an, ja on, ja yo, ja gi, jaŕ ki, jauŕ ti, jo ai, ja yotz, ja sa, jauŕ i. Au si, au tu, auŕ e, au pa, au zo, au zi, au me, aul ki, aur ten, auŕ kez, aus po, aus ki, au xe, auz pez, auŕ a. Ai de, ai da, ain bat, aiz ta, aiz to, aiz tu.

E gon, e kin, e yo, e dan, e ten, e tsi, e tzi, e txo, el du, en da, er o, eŕ o, er a, eŕ i, eŕ az, e san, e se, eŕ bi, eŕ pe, eme. De t̲u, di daŕ, don ge, dan ga, do mu, do ne, do zu, do gu, da be, daus ku, daus tax, dau tso, dir a, do daz, da bez, do zak, do zan, da kaŕ, da toŕ, da kust. Tan tai, ta lo, to ki, ti t̲i, to les, tir o, to pin, to to. Txa kuŕ, txor i, txis tu, txin doŕ, txin goŕ, txa lo, txo ko, txuŕ u, txaŕ i, txa kil, txi lin, txin txin, txal dan, txi ki, txi pin, txi kaŕ, txaŕ txaŕ, txi txaŕ, txi jo, txir o, txin bo. Eu ki, eu tsi, eu li, eu

eule, eu zan, eu tson, eus kun, eus tan, eu tzun. Eiz tau.

O gi, o kil, o yan, o xin, o dol, o ta, o tso, o tzan, o tu, o lo, o nil, o lo, o ñez, or i, oŕ i, os ki, oz pin, o bi, o pa, or ma. La sun, laŕ i, la gi, laŕ e, lo tu, le ku, lo di, lo katz, laŕ ain, lu ze, lar u, la ki, lan da, ler den, lir ain, la gatz, li oŕ, la ño, la be, luŕ un. Na gi, na sai, na baŕ, ne ke, nes ka, ne gaŕ, nau si, neuŕ i, neuŕ kin, naz tu, naŕ u, ne gu, nor tu, ner au, ne ba. Oi men.

U zan, u sain, u sin, u da, u gaŕ, u pe, uŕ un, ur din, uŕ dai, ur te, uŕ ki, us te, u so, u le, un tze, u me, uŕ eitz, uŕ e, u zu, us tel. Su zi, sa bel, so so, saŕ i, sar i, su ge, sa gu, sa gatz, sa gaŕ, sa min, so na, sen do, sa bai, sal du, sa me, sa kel, sa yetz, sel doŕ, se me, se naŕ. Zor i, zar a, zor o, zu gatz, za bal, zin do, zin tzo, zu zen, zu ten, zoŕ o, zoŕ i, zer den, zal gi, za ma, zo li, zu toi, zi atz, zi kotz, zi oŕ, zis ku. Uin du.

I gan, i katz, i ja, i xil, i di, i txal, in daŕ, i to, il goŕ, in txauŕ, i lun, i ñontz, ir aun, iŕ intz, is teŕ, iz pi, i baŕ, i paŕ, iz men. Ba e, be gi, bil duŕ, bus tan, bi atz, bu laŕ, ber un, be daŕ, bi daŕ, bi de, bo lu, be le, be tsein, bar e, bar atz, bur u, bur di, bur din, bur pil, bi xaŕ. Pi koŕ, pa paŕ, piz ti, pus ka, po lit, pi lo, pi txaŕ, paŕ kak, pis ta. Mur u, ma lu, mi ats, men di, min goŕ, mu ga, mu gaŕ, mus tuŕ, mu keŕ, mus keŕ, mos koŕ, mu til, ma ku, ma kil, mi xaŕ, mo tel, mu su, muŕ i, mur ko, ma katz, miz ka.

XXV Ikaskixuna

As kal du, ar a gi, ar i ĭo, ar da o. Ga ber di, gar a gaŕ, goŕ in go, ga tza tu. Kis kil ďu, ki kil ďu, ke ber e, kuŕ in ga. Yau tse żak, yau tso zan, yaus ku zak, yaus ku zan. Jos toŕ atz, jar a mon, jaur e gi, jus tur i. Auŕ ki ĭu, au zo ko, au toŕ tu. Aiz ki de, aiz tu ta.

E kaŕ i, er o si, es kar atz, ez te gu. Dau tso gu, daus ta zu, daus ku be, dau tzu gu. To les tu, tan bo lin, tan ta di. Txaŕ i ki, txi mis ta, txir i kol, txi lis ta. Euz ker a, euz kel dun, eur i txu, eu tsir ik. Eiz tar i.

O lan de, oŕ ka til, o sa ba, or a si. Le nen go, la ga tu, la ke tu, lo ka tu. Nez ka til, nez ka to, no ber a, naŕ ez tu. Oi kin tza.

U gar i, uŕ a tu, u daz ken, u ga yotz. Sa gu zaŕ, suŕ tzu lu, su min ďu, sor o si. Zus teŕ ai, zir o la, zer e gin, za mar i.

I ka si, iz ki ĭu, i ñuŕ i, i xer di. Ber a katz, be ta zal; bur es tun, be ko ki. Pos po lin, pi txaŕ txaŕ. Ma dar i, moŕ os ko, mus teŕ oi, mi aŕ le, mus teŕ le.

XXVI. Ikaskixuna

Ar er i jo, aŕ en goŕ i. Gaz tan ber e, gar a gaŕ do. Ku ku sa gaŕ, kaŕ a maŕ o. Yaus ta za na, yaus ku za na. Jaun goi ku a, jar i jo nik. Au toŕ ki xun.

E ga ber e, es ku mu tuŕ. Da go ni ĩa, daus ku zu be. Txor i ku me, txaŕ i ku me. Euz ke leŕ i.

O gi gaz tai, o tso ku me. Lo ta zi ĩa, la gun da sun. Na sai ker i, naŕ u goŕ i. Oi kin tze a.

U ga za ba, zu ga ber e. Sen do ta sun, sa lo ber e. Za pa bur u, zor i gez to.

Ir a kuŕ i, i ño ta zi. Be gi txin doŕ, ba seŕ i ĩaŕ. Pa paŕ goŕ i, pus ka tu ta. Mu kir i jo, moŕ os ko tu.

XXVII Ikaskizuna

A E O U I

I

A	E	O	U	I
a	e	o	u	i

II

Ak	at	ga	ka
Ets	etz	ye	je
Ol	on	do	to
Ur	uŕ	txu	lu
Is	iz	ni	si

III

A-e	ga-ek	ka-et	ya-ets	ja-etz
A-o	da-ol	ta-on	txa-or	la-oŕ
E-a	ne-as	se-az	ze-ak	be-at
O-e	po-ets	mo-etz	go-el	ko-en
O-u	yo-ur	jo-uŕ	do-us	to-uz
U-a	txu-ak	lu-at	nu-ats	su-ats
U-o	zu-ol	lu-on	pu-or	mu-oŕ
I-a	gi-as	ki-az	yi-ats	ji-atz
I-e	di-el	ti-en	txi-er	li-eŕ
I-o	ni-os	si-oz	zi-ok	bi-ot

IV

A-eu	ga-euk	ka-eut	ya-euts	ja-eutz
A-ei	da-eil	ta-ein	txa-eir	la-eiŕ
A-oi	na-ois	sa-oiz	za-oik	ba-oit
E-au	pe-auts	me-autz	ge-aul	ke-aun
E-ai	ye-air	je-aiŕ	de-ais	te-aiz
O-eu	txo-euk	lo-eut	no-euts	so-eutz
O-ei	zo-eil	bo-ein	po-eir	mo-eiŕ
U-an	gu-auk	ku-aut	yu-auts	ju-autz
U-oi	du-oil	tu-oin	txu-oir	lu-oiŕ
I-au	ni-aus	si-auz	zi-auk	bi-aut
I-eu	pi-euts	mi-eutz	gi-eul	ki-eun
I-ai	yi-air	ji-aiŕ	di-ais	ti-aiz
I-ei	txi-eik	li-eit	ni-eits	si-eitz
I-oi	zi-oil	bi-oin	pi-oir	mi-oŕ

XXVIII Ikaskixuna

AU	EU	AI	EI	OI	UI

I

AU	EU	AI	EI	OI	UI
au	eu	ai	ei	oi	ui

II

Auk	aut	gau	kau	
Euts	eutz	yeu	jeu	
Ail	ain	dai	tai	
Eir	eiŕ	txei	lei	
Ois	oiz	noi	soi	
Uik	uit	zui	bui	

III

Au-a	gau-ak	kau-at	yau-ats	jau-atz
Au-o	dau-ol	tau-on	txau-or	lau-oŕ

IV

Au-au	gau-auk	kau-aut	yau-auts	jau-autz
Au-oi	dau-oil	tau-oin	txau-oir	lau-oiŕ

XXIX Ikaskixuna

G, D, B, P, M

I

Ga	ge	go	gu	gi	gau	geu	gai	gei	goi	gui
De	do	du	di	dau	deu	dai	dei	doi	dui	da
Bo	bu	bi	bau	beu	bai	bei	boi	bui	ba	be
Pu	pi	pau	peu	pai	pei	poi	pui	pa	pe	po
Mi	mau	meu	mai	mei	moi	mui	ma	me	mo	mu

II

[illegible]	ego	ogu	ugi	igau	augeu	eugai	aigei	eigoi	oigui	uiga
[illegible]	edi	idau	audeu	endai	aidei	eidoi	oidui	uida	ade	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

alge	elgo	olgu	ulgi	ilgau	aulgeu	eulgai	ailgei	eilgoi	oilgui	uilga
engo	ongu	ungi	ingau	aungeu	eungai	aingei	eingoi	oingui	uinga	ange
orgu	urgi	irgau	aurgeu	eurgai	airgei	eirgoi	oirgui	uirga	arge	ergo
uŕgi	iŕgau	auŕgeu	euŕgai	aiŕgei	eiŕgoi	oiŕgui	uiŕga	aŕge	eŕgo	oŕgu
auldau	euldeu	aildai	eildei	oildoi	uildui	alda	elde	oldo	uldu	auldi
eundeu	aindai	eindei	oindoi	uindui	anda	ende	ondo	undu	aundi	eundau
airdai	eirdei	oirdoi	uirdui	arda	erde	ordo	urdu	irdai	aurdau	eurdeu
eiŕdei	oiŕdoi	uiŕdui	aŕda	eŕde	oŕdo	uŕdu	iŕdi	auŕdau	euŕdeu	aiŕdai
oilboi	uilbui	alba	elbe	olbo	ulbu	ilbi	aulbau	eulbeu	ailbai	eilbei
uinbui	anba	enbe	onbo	unbu	inbi	aunbau	eunbeu	ainbai	einbei	oinboi
arba	erbe	orbo	urbu	irbi	aurbau	eurbeu	airbai	eirbei	oirboi	uirbui
eŕbe	oŕbo	uŕbu	iŕbi	auŕbau	euŕbeu	aiŕbai	eiŕbei	oiŕboi	uiŕbui	aŕba
ospo	uspu	ispi	auspau	euspeu	aispai	eispei	oispoi	uispui	aspa	espe
uzpu	izpi	auzpau	euzpeu	aizpai	eizpei	oizpoi	uizpui	azpa	ezpe	ozpo
irpi	aurpau	eurpeu	airpai	eirpei	oirpoi	uirpui	arpa	erpe	orpo	urpu
auŕpau	euŕpeu	aiŕpai	eiŕpei	oiŕpoi	uiŕpui	aŕpa	eŕpe	oŕpo	uŕpu	iŕpi
eusmeu	aismai	eismei	oismoi	uismui	asma	esme	osmo	usmu	ismi	ausmau
aizmai	eizmei	oizmoi	uizmui	azma	ezme	ozmo	uzmu	izmi	auzmau	euzmeu
eirmei	oirmoi	uirmui	arma	erme	ormo	urmu	irmi	aurmau	eurmeu	airmai
oiŕmoi	uiŕmui	aŕma	eŕme	oŕmo	uŕmu	iŕmi	auŕmau	euŕmeu	aiŕmai	eiŕmei

XXX Ikaskizuna

K, T

I

Ka	ke	ko	ku	ki	kau	keu	kai	kei	koi	kui
Te	to	tu	ti	tau	teu	tai	tei	toi	tui	ta

II

ake	eko	oku	uki	ikau	aukeu	eukai	aikei	eikoi	oikui	uika
eto	otu	uli	auteu	eutai	atei	etoi	otui	uta	aute	euto

III

aske	esko	osku	uski	iskau	auskeu	euskai	aiskei	eiskoi	oiskui	uiska
ezko	ozku	uzki	izkau	auzkeu	euzkai	aizkei	eizkoi	oizkui	uizka	azke
orku	urki	irkau	aurkeu	eurkai	airkei	eirkoi	oirkui	uirka	arke	erko
uŕki	iŕkau	auŕkeu	euŕkai	aiŕkei	eiŕkoi	oiŕkui	uiŕka	aŕke	eŕko	oŕku
istau	austeu	eustai	aistei	eistoi	oistui	uista	aste	esto	ostu	usti
auzteu	euztai	aiztei	eiztoi	oiztui	uizta	azte	ezto	oztu	uzti	iztau
eurtai	airtei	eirtoi	oirtui	uirta	arte	erto	ortu	urti	[illegible]	[illegible]

IV

ak	ek	ok	uk	ik	auk	euk	aik	eik	oik	uik
et	ot	ut	it	aut	eut	ait	eit	oit	uit	at

V

ark	erk	ork	urk	irk	aurk	eurk	airk	eirk	oirk	uirk
eŕk	oŕk	uŕk	iŕk	auŕk	euŕk	aiŕk	eiŕk	oiŕk	uiŕk	aŕk
osk	usk	isk	ausk	eusk	aisk	eisk	oisk	uisk	ask	esk
uzk	izk	auzk	euzk	aizk	eizk	oizk	uizk	azk	ezk	ozk
irt	aurt	eurt	airt	eirt	oirt	uirt	art	ert	ort	urt
auŕt	euŕt	aiŕt	eiŕt	oiŕt	uiŕt	aŕt	eŕt	oŕt	uŕt	iŕt
eust	aist	eist	oist	uist	ast	est	ost	ust	ist	aust
aizt	eizt	oizt	uizt	azt	ezt	ozt	uzt	izt	auzt	euzt

XXXI Ikaskixuna

Y, j

I

Ya	ye	yo	yu	yi	yau	yeu	yai	yei	yoi	yui
Je	jo	ju	ji	jau	jeu	jai	jei	joi	jui	ja

II

aye	ayo	ayu	ayi	ayau	ayeu	ayai	ayei	ayoi	ayui	aya
eyo	eyu	eyi	eyau	eyeu	eyai	eyei	eyoi	eyui	eya	eye
oyu	oyi	oyau	oyeu	oyai	oyei	oyoi	oyui	oya	oye	oyo
uyi	uyau	uyeu	uyai	uyei	uyoi	uyui	uya	uye	uyo	uyu
ija	ije	ijo	iju	iji	ijau	ijeu	ijai	ijei	ijoi	ijui

XXXII Ikaskixuna

X

axa	axe	axo	axu	axi	axau	axeu	axai	axei	axoi	axui
exe	exo	exu	exi	exau	exeu	exai	exei	exoi	exui	exa
oxo	oxu	oxi	oxau	oxeu	oxai	oxei	oxoi	oxui	oxa	oxe
uxu	uxi	uxau	uxeu	uxai	uxei	uxoi	uxui	uxa	uxe	uxo
ixi	ixau	ixeu	ixai	ixei	ixoi	ixui	ixa	ixe	ixo	ixu
auxau	auxeu	auxai	auxei	auxoi	auxui	auxa	auxe	auxo	auxu	auxi
euxeu	euxai	euxei	euxoi	euxui	euxa	euxe	euxo	euxu	euxi	euxau
aixai	aixei	aixoi	aixui	aixa	aixe	aixo	aixu	aixi	aixau	aixeu
eixei	eixoi	eixui	eixa	eixe	eixo	eixu	eixi	eixau	eixeu	eixoi
oixoi	oixui	oixa	oixe	oixo	oixu	oixi	oixau	oixeu	oixoi	oixei
uixui	uixa	uixe	uixo	uixu	uixi	uixau	uixeu	uixai	uixei	uixoi

XXXIII Ikaskixuna

TS, TZ

I

atse	etso	otsu	utsi	autseu	eutsai	atsei	etsoi	otsui	utsa
etzo	otzu	utzi	autzeu	eutzai	atzei	etzoi	otzui	utza	autze

II

altse	eltso	oltsu	ultsi	iltsau	aultseu	eultsai	ailtsei	eiltsoi	oiltsui	uiltsa
entso	ontsu	untsi	intsau	auntseu	euntsai	aintsei	eintsoi	ointsui	uintsa	antse
ortsu	urtsi	irtsau	aurtseu	eurtsai	airtsei	eirtsoi	oirtsui	uirtsa	artse	ertso
uŕtsi	iŕtsau	auŕtseu	euŕtsai	aiŕtsei	eiŕtsoi	oiŕtsui	uiŕtsa	aŕtse	eŕtso	oŕtsu
iltzau	aultzeu	eultzai	ailtzei	eiltzoi	oiltzui	uiltza	altze	eltzo	oltzu	ultzi
auntzeu	euntzai	aintzei	eintzoi	ointzui	uintza	antze	entzo	ontzu	untzi	intzau
eurtzai	airtzei	eirtzoi	oirtzui	uirtza	artze	ertzo	ortzu	urtzi	irtzau	aurtzeu
aiŕtzei	eiŕtzoi	oiŕtzui	uiŕtza	aŕtze	eŕtzo	oŕtzu	uŕtzi	iŕtzau	auŕtzeu	euŕtzai

III

ats	ets	ots	uts	its	auts	euts	aits	eits	oits	uits
etz	otz	utz	itz	autz	eutz	aitz	eitz	oitz	uitz	atz

IV

alts	elts	olts	ults	ilts	aults	eults	ailts	eilts	oilts	uilts
ents	onts	unts	ints	aunts	eunts	aints	eints	oints	uints	ants
orts	urts	irts	aurts	eurts	airts	eirts	oirts	uirts	arts	erts
uŕts	iŕts	auŕts	euŕts	aiŕts	eiŕts	oiŕts	uiŕts	aŕts	eŕts	oŕts
iltz	aultz	eultz	ailtz	eiltz	oiltz	uiltz	altz	eltz	oltz	ultz
auntz	euntz	aintz	eintz	ointz	uintz	antz	entz	ontz	untz	intz
eurtz	airtz	eirtz	oirtz	uirtz	artz	ertz	ortz	urtz	irtz	aurtz
aiŕtz	eiŕtz	oiŕtz	uiŕtz	aŕtz	eŕtz	oŕtz	uŕtz	iŕtz	auŕtz	euŕtz

XXXIV Ikaskixuna

TX

I

Txa txe txo txu txi
Txau txeu txai txei txoi txui

II

atxa	atxe	atxo	atxu	atxi	atxau	atxeu	atxai	atxei	atxoi	atxui
etxe	etxo	etxu	etxi	etxau	etxeu	etxai	etxei	etxoi	etxui	etxa
otxo	otxu	otxi	otxau	otxeu	otxai	otxei	otxoi	otxui	otxa	otxe
utxu	utxi	utxau	utxeu	utxai	utxei	utxoi	utxui	utxa	utxe	utxo
itxi	itxau	itxeu	itxai	itxei	itxoi	itxui	itxa	itxe	itxo	itxu
autxau	autxeu	autxai	autxei	autxoi	autxui	autxa	autxe	autxo	autxu	autxi
eutxeu	eutxai	eutxei	eutxoi	eutxui	eutxa	eutxe	eutxo	eutxu	eutxi	eutxau
aitxai	aitxei	aitxoi	aitxui	aitxa	aitxe	aitxo	aitxu	aitxi	aitxau	aitxeu
eitxei	eitxoi	eitxui	eitxa	eitxe	eitxo	eitxu	eitxi	eitxau	eitxeu	eitxai
oitxoi	oitxui	oitxa	oitxe	oitxo	oitxu	oitxi	oitxau	oitxeu	oitxai	oitxei
uitxui	uitxa	uitxe	uitxo	uitxu	uitxi	uitxau	uitxeu	uitxai	uitxei	uitxoi

III

altxe	eltxo	oltxu	ultxi	iltxau	aultxeu	eultxai	ailtxei	eiltxoi	oiltxui	uiltxa
entxo	ontxu	untxi	intxau	auntxeu	euntxai	aintxei	eintxoi	ointxui	uintxa	antxe
ortxu	urtxi	irtxau	aurtxeu	eurtxai	airtxei	eirtxoi	oirtxui	uirtxa	artxe	ertxo
uŕtxi	iŕtxau	auŕtxeu	euŕtxai	aiŕtxei	eiŕtxoi	oiŕtxui	uiŕtxa	aŕtxe	eŕtxo	oŕtxu

XXXV Ikaskixuna

L, N

I

La	le	lo	lu	li	lau	leu	lai	lei	loi	lui
Ne	no	nu	ni	nau	neu	nai	nei	noi	nui	na

II

ale	elo	olu	uli	auleu	eulai	alei	eloi	olui	ula
eno	onu	uni	auneu	eunai	anei	enoi	onui	una	ane

III

arle	erlo	orlu	urli	irlau	aurleu	eurlai	airlei	eirloi	oirlui	uirla
eŕlo	oŕlu	uŕli	iŕlau	auŕleu	euŕlai	aiŕlei	eiŕloi	oiŕlui	uiŕla	aŕle
oslu	usli	islau	ausleu	euslai	aislei	eisloi	oislui	uisla	asle	eslo
uzli	izlau	auzleu	euzlai	aizlei	eizloi	oizlui	uizla	azle	ezlo	ozlu
irnau	aurneu	eurnai	airnei	eirnoi	oirnui	uirna	arne	erno	ornu	urni
auŕneu	euŕnai	aiŕnei	eiŕnoi	oiŕnui	uiŕna	aŕne	eŕno	oŕnu	uŕni	iŕnau
eusnai	aisnei	eisnoi	oisnui	uisna	asne	esno	osnu	usni	isnau	ausneu
aiznei	eiznoi	oiznui	uizna	azne	ezno	oznu	uzni	iznau	auzneu	euznai

IV

	al	el	ol	ul	il	aul	eul	ail	eil	oil	uil
	en	on	un	in	aun	eun	ain	ein	oin	uin	an

XXXVI Ikaskixuna

L̄, Ñ, T̄, D̄

a̱la	a̱le	alo	a̱lu	a̱li	alau	aleu	alai	alei	aloi	a̱lui
ele	elo	elu	eli	elau	eleu	elai	elei	eloi	elui	ela
olo	olu	oli	olau	oleu	olai	olei	oloi	olui	ola	ole
ulu	uli	ulau	uleu	ulai	ule̱i	uloi	ului	ula	ule	ulo
ili	ilau	ileu	ilai	ilei	iloi	ilui	ila	ile	ilo	ilu
aña	añe	año	añu	añi	añau	añeu	añai	añei	añoi	añui
eñe	eño	eñu	eñi	eñau	eñeu	eñai	eñei	eñoi	eñui	eña
oño	oñu	oñi	oñau	oñeu	oñai	oñei	oñoi	oñui	oña	oñe
uñu	uñi	uñau	uñeu	uñai	nñei	uñoi	uñui	uña	uñe	uño
iñi	iñau	iñeu	iñai	iñei	iñoi	iñui	iña	iñe	iño	iñu
a̱ta	a̱te	a̱to	a̱tu	a̱ti	a̱tau	a̱teu	a̱tai	a̱tei	a̱toi	a̱tui
e̱te	e̱to	e̱tu	e̱ti	e̱tau	e̱teu	e̱tai	e̱tei	e̱toi	e̱tui	e̱ta
o̱to	o̱tu	o̱ti	o̱tau	o̱teu	o̱tai	o̱tei	o̱toi	o̱tui	o̱ta	o̱te
u̱tu	u̱ti	u̱tau	u̱teu	u̱tai	u̱tei	u̱toi	u̱tui	u̱ta	u̱te	u̱to
i̱ti	i̱tau	i̱teu	i̱tai	i̱tei	i̱toi	i̱tui	i̱ta	i̱te	i̱to	i̱tu
ild̄au	**ild̄eu**	**ild̄ai**	**ild̄ei**	**ild̄oi**	**ild̄ui**	**ild̄a**	**ild̄e**	**ild̄o**	**ild̄u**	**ild̄i**
ind̄eu	**ind̄ai**	**ind̄ei**	**ind̄oi**	**ind̄ui**	**ind̄a**	**ind̄e**	**ind̄o**	**ind̄u**	**ind̄i**	**ind̄au**

XXXVII Ikaskixuna

R, Ŕ

I

ar	er	or	ur	ir	aur	eur	air	eir	oir	uir
eŕ	oŕ	uŕ	iŕ	auŕ	euŕ	aiŕ	eiŕ	oiŕ	uiŕ	aŕ

II

ara	are	aro	aru	ari	arau	areu	arai	arei	aroi	arui
ere	ero	eru	eri	erau	ereu	erai	erei	eroi	erui	era
oro	oru	ori	orau	oreu	orai	orei	oroi	orui	ora	ore
uru	uri	urau	ureu	urai	urei	uroi	urui	ura	ure	uro
iri	irau	ireu	irai	irei	iroi	irui	ira	ire	iro	iru
aurau	aureu	aurai	aurei	auroi	aurui	aura	aure	auro	auru	auri
eureu	eurai	eurei	euroi	eurui	eura	eure	euro	euru	euri	eurau
airai	airei	airoi	airui	aira	aire	airo	airu	airi	airau	aireu
eirei	eiroi	eirui	eira	eire	eiro	eiru	eiri	eirau	eireu	eirai
oiroi	oirui	oira	oire	oiro	oiru	oiri	oirau	oireu	oirai	oirei
uirui	uira	uire	uiro	uiru	uiri	uirau	uireu	uirai	uirei	uiroi
aŕa	aŕe	aŕo	aŕu	aŕi	aŕau	aŕeu	aŕai	aŕei	aŕoi	aŕui
eŕe	eŕo	eŕu	eŕi	eŕau	eŕeu	eŕai	eŕei	eŕoi	eŕui	eŕa
oŕo	oŕu	oŕi	oŕau	oŕeu	oŕai	oŕei	oŕoi	oŕui	oŕa	oŕe
uŕu	uŕi	uŕau	uŕeu	uŕai	uŕei	uŕoi	uŕui	uŕa	uŕe	uŕo
iŕi	iŕau	iŕeu	iŕai	iŕei	iŕoi	iŕui	iŕa	iŕe	iŕo	iŕu
auŕau	auŕeu	auŕai	auŕei	auŕoi	auŕui	auŕa	auŕe	auŕo	auŕu	auŕi
euŕeu	euŕai	euŕei	euŕoi	euŕui	euŕa	euŕe	euŕo	euŕu	euŕi	euŕau
aiŕai	aiŕei	aiŕoi	aiŕui	aiŕa	aiŕe	aiŕo	aiŕu	aiŕi	aiŕau	aiŕeu
eiŕei	eiŕoi	eiŕui	eiŕa	eiŕe	eiŕo	eiŕu	eiŕi	eiŕau	eiŕeu	eiŕai
oiŕoi	oiŕui	oiŕa	oiŕe	oiŕo	oiŕu	oiŕi	oiŕau	oiŕeu	oiŕai	oiŕei
uiŕui	uiŕa	uiŕe	uiŕo	uiŕu	uiŕi	uiŕau	uiŕeu	uiŕai	uiŕei	uiŕoi

XXXVIII Ikaskixuna

S, Z

I

Sa	se	so	su	si	sau	seu	sai	sei	soi	sui
Ze	zo	zu	zi	zau	zeu	zai	zei	zoi	zui	za

II

ase	eso	osu	usi	auseu	eusai	asei	esoi	osui	usa	
ezo	ozu	uzi	auzeu	euzai	azei	ezoi	ozui	uza	aze	

III

as	es	os	us	is	aus	eus	ais	eis	ois	uis
ez	oz	uz	iz	auz	euz	aiz	eiz	oiz	uiz	az

IV

alske	elsto	olslu	ulsni	ilspau	aulsmeu
eunskai	ainstei	einsloi	oinsnui	uinspa	ansme
ersko	orstu	ursli	irsnau	aurspeu	eursmai
aiŕskei	eiŕstoi	oiŕslui	uiŕsna	aŕspe	eŕsmo
olzku	ulzti	ilzlau	aulzneu	eulzpai	ailzmei
einzkoi	oinztui	uinzla	anzne	enzpo	onzmu
urzki	irztau	aurzleu	eurznai	airzpei	eirzmoi
oiŕzkui	uiŕzta	aŕzle	eŕzno	oŕzpu	uŕzmi

XXXIX-Ikaskizuna

K,	T,	TS,	TZ;	L,	N,	R,	R,	S	Z
ats au	atsa	atsetan	atsok	atsik
atz bat	atza	atzetan	atzok	atzik
ur au	ura	uretan	urok	urik
aŕ bat	aŕa	aŕetan	aŕok	aŕik
lagun au	laguna	lagunetan	lagunok	lagunik
ur epel bat	ur epela	ur epeletan	ur epelok	ur epelik
sagaŕ au	sagaŕa	sagaŕetan	sagaŕok	sagaŕik
matz bat	matza	matzetan	matzok	matzik
luŕ au	luŕa	luŕetan	luŕok	luŕik
batzaŕ bat	batzaŕa	batzaŕetan	batzaŕok	batzaŕik
ol au	ola	oletan	olok	olik
bustan bat	bustana	bustanetan	bustanok	bustanik
gan au	gana	ganetan	ganok	ganik
loŕ bat	loŕa	loŕetan	loŕok	loŕik
ixen au	ixena	ixenetan	ixenok	ixenik
eŕen bat	eŕena	eŕenetan	eŕenok	eŕenik
bolun au	boluna	bolunetan	bolunok	bolunik
ixaŕ bat	ixaŕa	ixaŕetan	ixaŕok	ixaŕik
bizkaŕ au	bizkaŕa	bizkaŕetan	bizkaŕok	bizkaŕik
astelen bat	astelena	astelenetan	astelenok	astelenik
eres au	eresa	eresetan	eresok	eresik
okaran bat	okarana	okaranetan	okaranok	okaranik
sabel au	sabela	sabeletan	sabelok	sabelik
ikatz bat	ikatza	ikatzetan	ikatzok	ikatzik
untz au	untza	untzetan	untzok	untzik
aloger bat	alogera	alogeretan	alogerok	alog

XL Ikaskixuna

A-A, E-E

aīta au	aītea	etxe bat	etxietan
ama bat	amea	bide au	bidietan
neba au	nebea	laŕe bat	laŕietan
aŕeba bat	aŕebea	aste au	astietan
aizta au	aiztea	urte bat	urtietan
ola bat	olea	galbae au	galbaietan
zama au	zamea	esne bat	esnietan
uda bat	udea	upe au	upietan
azta au	aztea	arte bat	artietan
zara bat	zarea	untze au	untzietan
gela au	gelea	eŕpe bat	eŕpietan
aza bat	azea	oŕe bat	oŕietan
lema au	lemea	ontzi bete au	ontzi betietan
aska bat	askea	mendi luze bat	mendi luzietan
opa au	opea	oge au	ogietan
añā bat	añea	ibaŕ eze bat	ibaŕ ezietan
aga au	agea	alē au	alīetan
ota bat	otea	koipe bat	koipietan
ira au	irea	itz obe au	itz obietan
laka bat	lakea	egun aŕe bat	egun aŕietan
bira au	birea	axe au	axietan
landa bat	landea	abere bat	aberietan
ugaza au	ugazea	okel eŕe au	okel eŕietan
[illegible]a bat	joŕea	aratoste bat	aratostietan
[illegible]a onek	parkeak	golde au	goldietan

XLI Ikaskixuna

E-A, E-O

arte bat	artia	artiok
seme au	semia	semiok
ule bat	ulia	uliok
basauŕde au	basauŕdia	basauŕdiok
urte bat	urtia	urtiok
bare au	baria	bariok
laŕe bat	laŕia	laŕiok
olande au	olandia	olandiok
etxe bat	etxia	etxiok
bide au	bidia	bidiok
gaztae bat	gaztaia	gaztaiok
labe au	labia	labiok
uŕe bat	uŕia	uŕiok
bae au	baia	baiok
agure bat	aguria	aguriok
asaŕe au	asaŕia	asaŕiok
neke bat	nekia	nekiok
bele au	belia	beliok
eme bat	emia	emiok
emakume au	emakumia	emakumiok
eŕpe bat	eŕpia	eŕpiok
esne au	esnia	esniok
untze bat	untzia	untziok
upe au	upia	upiok
sayaŕe bat	sayaŕia	sayaŕiok

XLII Ikaskixuna

O-A O-O

baso bat	basua	basuok
uso au	usua	usuok
lepo bat	lepua	lepuok
talo au	talua	taluok
beso bat	besua	besuok
laño au	lañua	lañuok
arto bat	artua	artuok
txiro au	txirua	txiruok
otso bat	otsua	otsuok
olo au	olua	oluok
ardao bat	ardaua	ardauok
mutil zoro au	mutil zorua	mutil zoruok
lasto bat	lastua	lastuok
moko au	mokua	mokuok
nezka arro bat	nezka arrua	nezka arruok
orpo au	orpua	orpuok
asto bat	astua	astuok
olo au	olua	oluok
olasko bat	olaskua	olaskuok
sagardo au	sagardua	sagarduok
soso bat	sosua	sosuok
birigarro au	birigarrua	birigarruok
kako bat	kakua	kakuok
albo au	albua	albuok

XLIII Ikaskixuna

U; I

naŕu au	naŕuba	naŕubetan	naŕubok
zulu bat	zuluba	zulubetan	zulubok
buru au	buruba	burubetan	burubok
gurgulu bat	gurguluba	gurgulubetan	gurgulubok
goru au	goruba	gorubetan	gorubok
bolu bat	boluba	bolubetan	bolubok
akulu au	akuluba	akulubetan	akulubok
txistu bat	txistuba	txistubetan	txistubok
itxu au	itxuba	itxubetan	itxubok
musu bat	musuba	musubetan	musubok
kiŕu au	kiŕuba	kiŕubetan	kiŕubok
muru bat	muruba	murubetan	murubok
lupu au	lupuba	lupubetan	lupubok
malu bat	maluba	malubetan	malubok
laru au	laruba	larubetan	larubok
zaldi bat	zaldija	zaldijetan	zaldijok
idi au	idija	idijetan	idijok
zubi bat	zubija	zubijetan	zubijok
eŕi au	eŕija	eŕijetan	eŕijok
uri bat	urija	urijetan	urijok
euli au	eulija	eulijetan	eulijok
ardi bat	ardija	ardijetan	ardijok
ezti au	eztija	eztijetan	eztijok
arbi bat	arbija	arbijetan	arbijok
ogi au	ogija	ogijetan	ogijok
mendi bat	mendija	mendijetan	mendijok
sari au	sarija	sarijetan	sarijok
lagi bat	lagija	lagijetan	lagijok
begi au	begija	begijetan	begijok
orasi bat	orasija	orasijetan	orasijok

XLIV Ikaskixuna

AU, EU; AI, EI, OI, UI

gau bat	gaba	gabetan	gabok
lau onek	laba	labetan	labok
garau bat	garaba	garabetan	garabok
barau onek	baraba	barabetan	barabok
berak dau	eurek dabe		
berak dauz	eurek dabez		
berak nau	eurek nabe		
berak gauz	eurek gabez		
berak zau	eurek zabe (1)		
berak zauz	eurek zabez		
berak au	eurek abe		
berak auz	eurek abez (1)		
berak euzan	eurek ebezan		
berak dazau	eurek dazabe		
berak nazau	eurek nazabe		
ernai bat	ernaya	ernayetan	ernayok
epai au	epaya	epayetan	epayok
lai au	laya	layetan	layok
garai bat	garaya	garayetan	garayok
anai au	anaya	anayetan	anayok
eŕai bat	eŕaya	eŕayetan	eŕayok
zai au	zaya	zayetan	zayok
sai bat	saya	sayetan	sayok
joŕai au	joŕaya	joŕayetan	joŕayok
bei bat	beya	beyetan	beyok
lei au	leya	leyetan	leyok
dei bat	deya	deyetan	deyok
zoi au	zoya	zoyetan	zoyok
eŕoi bat	eŕoya	eŕoyetan	eŕoyok
ui au	uya	uyetan	uyok

(1) Era onek eztira entzuten gaur.

XLV Ikaskizuna

AIL, AIN, AIT; AIS AIZ, AITS AITZ

urdail bat	urdaĺa	urdaĺetan	urdaĺok	urdaĺik
zail au	zaĺa	zaĺetan	zaĺok	zaĺik
usuil bat	usuĺa	usuĺetan	usuĺok	usuĺik
abail au	abaĺa	abaĺetan	abaĺok	abaĺik
gaztain bat	gaztaña	gaztañetan	gaztañok	gaztañik
artzain au	artzaña	artzañetan	artzañok	artzañik
sein bat	seña	señetan	señok	señik
soin au	soña	soñetan	soñok	soñik
uin bat	uña	uñetan	uñok	uñik
usain au	usaña	usañetan	usañok	usañik
betsein bat	betseña	betseñetan	betseñok	betseñik
otsein au	otseña	otseñetan	otseñok	otseñik
aŕain bat	aŕaña	aŕañetan	aŕañok	aŕañik
suin au	suña	suñetan	suñok	suñik
itxain bat	itxaña	itxañetan	itxañok	itxañik
iguin au	iguña	iguñetan	iguñok	iguñik
lirain bat	liraña	lirañetan	lirañok	lirañik
atezain au	atezaña	atezañetan	atezañok	atezañik
main bat	maña	mañetan	mañok	mañik
gaitz au	gatxa	gatxetan	gatxok	gatxik
aitz bat	atxa	atxetan	atxok	atxik
areitz au	aretxa	aretxetan	aretxok	aretxik
uŕeitz bat	uŕetxa	uŕetxetan	uŕetxok	uŕetxik
goiz au	goxa	goxetan	goxok	goxik
leiz bat	lexa	lexetan	lexok	lexik

XLVI Ikaskixuna

IL, IN, IT; IS IZ, ITS ITZ

mutil bat	mutila	mutiletan	mutilok	mutilik
nezkatil au	nezkatila	nezkatiletan	nezkatilok	nezkatilik
oŕkatil bat	oŕkatila	oŕkatiletan	oŕkatilok	oŕkatilik
opil au	opila	opiletan	opilok	opilik
onil bat	onila	oniletan	onilok	onilik
ukabil au	ukabila	ukabiletan	ukabilok	ukabilik
burpil bat	burpila	burpiletan	burpilok	burpilik
okil au	okila	okiletan	okilok	okilik
oxin bat	oxiña	oxiñetan	oxiñok	oxiñik
agin au	agiña	agiñetan	agiñok	agiñik
burdin bat	burdiña	burdiñetan	burdiñok	burdiñik
ozpin au	ozpiña	ozpiñetan	ozpiñok	ozpiñik
okin bat	okiña	okiñetan	okiñok	okiñik
ixokin au	ixokiña	ixokiñetan	ixokiñok	ixokiñik
min bat	miña	miñetan	miñok	miñik
usin au	usiña	usiñetan	usiñok	usiñik
polit bat	polita	politetan	politok	politik
guŕbiz au	guŕbixa	guŕbixetan	guŕbixok	guŕbixik
txis bat	txixa	txixetan	txixok	txixik
bits au	bitxa	bitxetan	bitxok	bitxik
itz bat	itxa	itxetan	itxok	itxik
bixitz au	bixitxa	bixitxetan	bixitxok	bixitxik
sits bat	sitxa	sitxetan	sitxok	sitxik

XLVII Ikaskixuna

D

il	ilda
ixil	ixilda
egin	eginda
ezin	ezinda
jakin	jakinda
iraikin	iraikinda
eragin	eraginda
ubil	ubildu
biribil	biribildu
mutil	mutildu
oskil	oskildu
sotil	sotildu
burdin	burdindu
arin	arindu
baŕdin	baŕdindu
agin	agindu
bustin	bustindu
urdin	urdindu
goŕdin	goŕdindu
zikin	zikindu

XLVIII Ikaskixuna

j, y

Oŕek, edozer entzuteko, bepurubak jasoten yaroyazak.

Erdeldunari jaramoten ba-yautsak, eroŕentzat ixango dok txaŕena: gaiztokeri asko jarijongo yozak ire bijotzan.

Geure Abeŕijan jazoten dona gogua ezpa-yauskuk jasoten, ezkozak bizkaŧaŕak.

Nire txakuŕemiari zortzi umetxu jayo yakozak. ¡Arek dozak txakuŕtxu edeŕak!

Atzo nire aizteak emon yaustanazan jostoŕatzak, danak ausi yatazan.

Ire anayak poliŧo txistuba joten yaroyan.

Goxetik jagiŧen donak, bixitz luzia jadetsiko yon.

Gure lagunik obiena Zerura juan yakun; eta andik eskaŕ ugarijak bidalduko yauskuzan.

Euzkerea yakin bizkaŧaŕak, euzkeraz beti egin biaŕ yok; eta etxakiñak ikasi biaŕ yok.

Gauŕ jantzi yuadaz, ixekuak josi yaustazan paŕkeak edo pŕakeak.

Oŕexek yakik irakaslarijak esan yauskuna: esan yauskuk beti gogo-auŕian eukiŧeko gure abendea uts-utsa dola.

Egi andijak irakasten yaroyazak gure irakaslarijak, eta sendoro buruban saŕtu biaŕ yuaguz.

Euk jan ba-daustan niri jausi yatan sagaŕa, asko lodiŧu agiken.

Biztoki edo mundu onetan ona dona, betiko biztokijan Jaunaren Deunen aŕtian jaŕiko don.

Jaungoikua Zerutik jatzi zonan, eta seindu yakunan geu geronek gaizkatuteko.

Aŧiŧak esaten yaroyadan etxagiñadan iñoz aiztu nire gurasoen eta Bizkaya'ren alabea nola.

XLIX Ikaskixuna

I

(A + A = EA: XL ikaskixuna ikusi)

KEPATXU TA PAULTXU

—Nire osabeak txoritxu polit-polit bat ekaŕi yaustak.
—¡Euria dok osaba ona! Ire amearen nebea dok ¿eztok?
—Bai: bere nebarik gastiena.

—Auzokuak sagaŕ au gazea daĺa yiñok.
—Baña sagaŕ gaza oŕek ur andija yaukak.
—Nire amama matiak emon yaustana dok.
—Bai: beste bat amen yaukat: ire ama onak emon yaustana.
—Ire amamea elexara juan dok niriakin.

—Nire etxian txakuŕa bakaŕik yagok orain.
—¿Nun yagozak, ba, ire atiña ta atea?
—Atiña soluan yagok, eta basuan aña.
—Ire aña ta niria gustiz lantzaliak dozak.
—Olakoxiak gixonak ixan biaŕ dozala esaten yaroyak Abadiak.

II

(E + E = IE: XL ikaskixuna ikusi)

MIRENTXU TA JONETXU

—Miren, ¿uŕengo domekean juango bai-gozan Aŕketa'ko artietara?
—Bai, Jone, ta gukin nire aizteak be etoŕiko dozala uste yonak.
—¿Nun yagozan orain? ¿Beste etxietan?
—Aratostietan ixekuaren etxera juan zonazan eta astiontxe etoŕiko dozan.

—Bilbaon yagon anai niriak mesarako iraztitxo edo liburutxo bat bidaldu yaustan, eta uri atako kalietan motz eta motzale asko ikusten dozala iratzi yauskun.
—¿Nortzuk dozan *motzak?*
—Ondo-ondo etxakiñat. Zulu ta sakonetan, piztijak letxe, bixi dozan gixonak edo... Dongiak ei dozan.
—Nik egoi-axietan euren arnasia yatoŕkula entzun yonat.
—Oŕegatik egoya ain txaŕa don.

—Goiko bidietan suge asko yabiltzala esan yaustan nire nebeak.
—Ezetz uste yonat: aña ri entzun nik yautsonat sugiak etxoyazala bidietan bixi, bai baso-baŕuban.
—Baso eŕietan ez, ¿ezton olan?
—Ez eŕietan.
—Ameriketan bixi ixan dozanak esaten yaroyen an sugiak ogietako baŕura saŕtzen yoyakenazala.
—Baña ogietan auŕkiten dozanak otzanak ixaten yoyazan.

III

(E + A = IA: XLI ikaskixuna ikusi)

IÑAKITXU TA IÑAKETXU

—Iñake, ¿ezton ikusi eizkarijak basotik ekaŕi yoen basauŕdia?
—Ez, Iñaki. ¿Zer dok *basauŕde*?
—Basoetan bixi don uŕdia.
—¿Zein margo edo kolore yaukak?
—Urdin-urdiña don, gure astuaren sabela lakoxe.

—¿Ori dok gauŕ goxetik ekaŕi don bele andija?
—Orixe don.
—¿Eta nun daukak ire aïeak igaz yeukan belia?
—Il zonan.
—¿Noz il zuan?
—Aurtengo lenengo astian.

—Guk etxian yaukanagun beyaren esnia esne edeŕa don.
—Eta guk upe andi bi txakolin yaukaguz.
—¿Baña upiak beterik bai-yagozan?
—Bete-bèterik. An yuan agure ak ekaŕi yauskuzak upiak.
—¿Nundik? ¿Bakio'tik?
—Bai: bertakua dok aguria.

IV

(E + O = IO: XLI ikaskixuna ikusi)

ANDERTXU TA JONTXU

—Aŕatsaldion etxuagu idoroten abi bat bez.
—Emengo artiok eztozak on-onak abirik eukiïeko.
—Sayaŕiok txori asko jaten yoezala uste yuat.
—Sayaŕiok eta beliok be...
—Ez: beliak etxaroyen jaten pizti ilak baño besterik.

—¿Astion juango gozan uretan must-egiïera?
—Ni bai.
—¿Zetarako dozak untziok?
—Amu batzuk egiïeko.
—Untze asko daukazak; baña eztozak onak untziok.

—¿Laŕiok etxaukek txiŕtxiŕik ala?
—Laŕe onetan iñoz eztozak ixan asko.
—Bidiok eruango gayabezak beste laŕe obiago batera.
—Bide onetatik be eŕazago bigurtuko gozak etxerantz.

V

(O + A = UA: XLII ikaskixuna ikusi)

AUSTIÑETXU TA JOSEBETXU

—Baso edeŕa don ire aīearen basua.
—Bai: pago andi-andijak dozan yaukanazanak.
—¿Ire nebeari il bai-yakon andik ekaŕi yonan birigaŕua?
—Ez: osasunaz yagon.
—Birigaŕua ezton, ba, sosua baxen sendua.
—Bai, berton jayo ta azi ba-don.
—Nire soso zaŕak polīto txistu-egiīen yon.
—Eta nire birigaŕo gastiak edeŕto kanta edo abes-egiīen yon.

—¿Oīo asko daukazan ik?
—Amak amabi oīo, beŕogei oīokume ta oīaŕ goŕi-baltz bat yaukazan.
—¿Bertoko endakuak dozan danak?
—Danak: oīaŕa, oīuak eta euren umiak.
—Nire ixekuak Ibaŕuri'tik olasko bi ekaŕi yonazan atzo. ¡Aexek dozan oīaskuak!

—¿Jateko onak dozan ire usuak?
—Bai: aragi bigun eta zuridunak dozan.
—¡Bai zera! ¿Uso aek aragi zurirīk, eurek ain baltzak ixanik?
—Baña lumeak eratzi ezkero, naŕu ori-zuri edeŕa yarakusen. Basausua, bai, jateko gogoŕegija don.

VI

(O + O = UO: XLII ikaskixuna ikusi)

ANDONITXU TA KOLDOBIKETXU

—¿Arto onek ire aīearenak dozak, Andoni?
—Bai, Koldobike: gustijok dozan geuriak.
—Laŕi yagozak artuok.
—Eguzki laŕegi ixan don eta...

—Ori asto ori niria don.
—¿Astuok bertotaŕak dozak?
—Ez, ezpañaŕak dozan danok: España'tik ekaŕi zonazan zamarijok.
—Astuok gitxi azten dozak.
—Españakuak andijaguak dozan.

—Gernika'ko Arbola edo Zugatz-azpijan jaŕtzen yoyazan aberiak ¿zer dozak?
—Otso bi dozan.
—¿Asto bi eztozak ala?
—Ez: otso.
—Ta otso oŕek ¿zer ikuŕtzen edo siñipiketan yoek?
—Otsuok antziñeko Bizkai'ko Jaunak ikuŕtzen yoezan; ez bizkaīaŕak, askok uste yoen lez.

VII

(U: XLIII ikaskixuna ikusi)

Balendintxu ta Paustintxu

—Aretxezko akulu bat egin yuat.
—Nire akuluba uŕetxezkua dok.
—Baña ire maluba eztok niria baxen andija.
—Ori malu ori dok geuŕiak baño obia.

—Lupu bat auŕkin yuat beko zuluban.
—Zulubetan eztok lupurik.
—Lupu ori bai zulu batan egon dok.
—¡Bai zera!

—Atzo aŕatsaldian kuku bat ikusi nayenduban.
—¿Nun? ¿Areizti'ko muruban?
—Ez: Kepa-Jon'en basoko gaŕtxu batan.
—Kukuba gaŕtxubetan etxoyak geldituten.

VIII

(I: XLIII ikaskixuna ikusi)

Pantzesketxu ta Julenetxu

—¿Zubi atatik jautsi zonan ire nebea?
—Bai: zubijan bertan itxi yonazan abaŕbeak.
—¿Zertan ekaŕi endunen etxera?
—Burdi batan. Aoŕ dakusan burdi ori zonan burdija.
—Ordutik etxoyan igoten mendijetara ardijak zaintzeko.
—Ez: mendi andijak dozan onek eta...

—Bere begijak etxacusen ondo ¡begi edeŕak ixanik!
—Bere bijotza etxabilan ondo ¡bijotz on-ona ixanik!
—Bijar eruango yon amak Uŕkiola'ra.
—Bijak an Deun-Andoni'ri osasuna eskatuteko. ¿Ezton?

—Txoriburu oŕek etxon gura euzkera-egin.
—Baña oŕen burubak etxaukan ezer baŕuban: bai, txorijenak.
—Itxi egijon motzakin ibiltzen: eurek eratziko yautsoen naŕuba.
—Abeŕija ezton asko auŕeratuko olako semiakin.
—Onek Bizkaya etxon esten Abeŕitzat.

IX

(**AU, EU:** XLIV ikaskizuna ikusi)

JOSUTXU TA JOSUNETXU

—¿Josu Sein Deuna jayo zuan gaban ¿ixarik etzuan?
—Negu-neguba zonan eta...
—Gau iluntsubak eztozak onak.
—Jaungoikuak: Berak egin yozan egunak eta gabak.

—Lau onetako bedarra gustiz labura dok.
—Labok giberijarentzakuak dozan.
—Etxuat ikusi orain arte lau olakorik.
—Olakoxiak dozan edonungo lare-labak.

—*Gau-on* esaten donian ¿zer ikuri edo siñipikau gura dok?
—Jaungoikuak gau ona emon yagigunala.
—Ta Lotazilako *Gabona* ¿zein dok?
—*Gabona* don Miren'en Seme Deuna jayo zonan gaba.

X

(**AI, EI, OI, UI:** XLIV ikaskizuna ikusi)

PASKALTXU TA BITORTXU

—¿Zein dok bei eritara?
—Mustur zurija yaukan beya.
—Bei ori eztok mustur zuriduna.
—Ori Ezpaña'tik Pantzeska'ren Ateak ekari yok.

—¿Jorai oregaz joratutera ua?
—Bai ¡auxe dok joraya!
—Ez: jorai ori ta etxian yaukan laya zar-zarak dozak.
—Eri onetan eztok geuria bano lai oberik.

—Zein dok sendoena: ¿saya ala eroya?
—Sayak erpe gogorak yaukazak.
—Baña eroi zara ixugarija dok.
—Idun bilostun sai zar batek ɛei eroi be jango bai-layenkezak.

XI

(**AIL, AIN, AIT:** XLV ikaskixuna ikusi)

ANETXU TA TODORETXU

—Iturritik etxera usuil ur-bete bat ekartzeko, indar andija ixan biar don.
—Usula txikija ba-don, ez.
—Baña ¿nun ikusi don usuil txikirik?
—Nire anderako edo andrakuaren usula txikija don.

—Nire nebeak bere abaliagaz arain bat il yon.
—¿Abail bategaz arañik il?
—Bai: lasun bat.
—Ori guzur-usaña yaukan.
—Usain oretakorik iñoz etxonat artu nire surán.

—Bitxañaren alabea bijar etoriko don ikastolara.
—¿Zer don *bitxain?*
—Bidiak zaintzen yiñarduna.
—Artzañaren alabea ta itxain oréna be etzi etoriko dozan.
—¿Zer don *artzain* eta zer *itzain?*
—*Artzaña* don ardijak zaintzen iñarduna, ta *itzaña* idijak zaintzen yozana.

XII

(**AIS, AIZ, AITS, AITZ:** XLV ikaskixuna ikusi)

SIMONTXU TA SIMONETXU

—I, Simon: jatzi bai-az ango lexera.
—Beraño ez; leiz luziegija don.
—¿Zer dok barúban?
—Saguzar asko, ta axiak ots andija egiten yon.
—¿Axia be an?
—Bai: itxasoko olatu edo uñak bultzezkatuba.

—Azerija atxetako zulubetan bixi don.
—Baña an barúban ¿zetzaz jaten dok?
—Aratsetan urteten yoyan zulutik jatera, ta goxabarán ostera barura sartzen yoyan.
—¿Goiz gustijetan?
—Gusti-gustijetan.

—Aitz oretako aretxak edeŕak dozak.
—Edeŕaguak dozan an goiko atxeko areitz zarak.
—Aurten gure uretxak etxaukek urik.
—Euriak dozan, ba, bertoko ureitz onenak.

XIII

(IL, IN, IT: XLVI ikaskixuna ikusi)

ESTEPANTXU TA LUKENTXU

—Kepa'k oxin batetik ixokin edeŕ bat atarau yok.
—¿Oxiñetan ixokiñik? Bai zapaburubak.
—Ez: ixokin-antzedun opil bat.
—¿Zein opil?
—Euk yazaugun opila: opil nabaŕa.

—Burdiñezko burpilak eztozak onak bide onetarako.
—Burpil onenak artezkuak dozak.
—Bata aretxezkuak, mutil oŕen burdijak yaukazanak lakuak.
—Mutil oŕek beŕorek arte-zura yaruak.

—Okiñak esan yaustak ogi beruak agiñak usteltzen yaroyazala.
—¿Nor dok okin ori?
—Emili: uriko okiña.
—¿Okil polit bat yaukana?
—Beraxe. ¡Axe dok okila!

XIV

(IS, IZ; ITS, ITZ: XLVII ikaskixuna ikusi)

PILIPETXU TA JUSTIÑETXU

—Sitxak atoŕ bat zatitu yausten.
—Polito jaten yaroyen.
—Sits andijak zaloberiak dozan.
—¿Bixitz luzia yoen?
—Ez: labuŕ-labuŕa don euren bixitxa.

—Gure beyaren esniak bits andija yaukan.
—Esne gustijak yauken bitxa.
—Nire neba-aizteak eta nik, laurok, pitxaŕ andi bat esne aŕtzen yaroyagun aparijan.

—Irakaslarijak esan yauskun itz asko egiten yaroyanak askotan oben-egiten yaroyala.
—Baña ¿zelan egon itz-egin barik?
—Geure itxok neuŕtu biaŕ yonaguz obenik ez egiteko.
—Zabaldutako itxak gaitz-gatxik biltzen yatekezan.

XV

(Ik: XLVII ikaskixuna ikusi)

Daneltxu ta Kepetxu

—Ikaspenok jakiñda gero, ¿zein irazti edo liburu emongo yauskuk irakaslarijak?

—Etxakiñat zer agiñduko yauskun ikasteko.

—Nire nebea mutilḍu bai-dok eta ikastolatik uŕengo astian uŕtengo dola uste yuat.

—Kepe, esan egidan: nire aŕebeak baŕdiñḍu bai-dozan ikastolean.

—Ondiño Miren'ek bestiak baño apuŕtxu bat geyago yakik.

—Domeke, ba, gustiz zuŕtu ta ariñḍu don irazti edo liburubak ikasteko.

—Niri basera jautsi yatan irazti edo liburuba ta zikiñḍu yatan.

—¿Besterik eztaukak?

—Bai beste bat, baña inguŕi gustijak azkaturik yaukazan; etxakiñat be zein-edo-zein galḍu ba-yatanez.

—Bilḍu ta josi egixak.

I. Ikaskizuna

KISTAŔA

—¿Zetarako ago *(ala* agon) i biztoki edo *mundu* onetan?

—Biztoki edo *mundu* onetan nago Jaungoikua ezautu ta matetako ta bere otseña ixateko, ta onelan Donoki edo *Zerura* eltzeko Donoki edo *Zeruba* nire benetako ta betiko zorun osodun tokija dalako.

—¿Zer egin biaŕ yuagu *(ala* yonagu) Jaungoikua ezaututeko, matetako ta bere otseña ixateko, ta oŕelan Donoki edo *Zeruko* zoruna jadesteko?

—Iru gauza: lenengua, ziñetsi Jaungoikua ziñesteko agindu dauskun gustija; bigaŕena, egiztu ta bete emon dauskuzan agintz gustijak; eta irugaŕena irabili eskaŕ deuna jadesteko ala irauteko eskintzen dauskuzan bide egokijak.

—¿Noz gauza onek jakin biaŕ yuaguz *(ala* yonaguz).

—Adimen-aldira eldu-orduko.

—¿Zelan jakingo yuagu *(ala* yonagu) zertzuk dozan ziñetsi biaŕ yuagunak *(ala* yonagunak)?

—Zeintzuk dozan Zineskitxa edo *Kredua* ta Ziñeskayak e lo *Pedeko Artikulubak* jakiñaz.

—¿Zelan jakingo yuaguz *(ala* yonaguz) zeintzuk dozan egiztu ta bete biaŕ yuaguzan *(ala* yonaguzan) agintzak edo *mandamentubak?*

—Jaungoikuaren Lagijaren Agintzak edo *Mandamentubak.* Roma'ko Donabatz edo *Elexa* Deunaren Agintzak edo *Mandamentubak* eta Eŕuki-Egipenak edo *Mixerikordijazko Obereak* jakiñaz.

—¿Zelan jakingo yuaguz *(ala* yonaguz) zeintzuk dozan eskaŕ deuna loŕtzeko ala irauteko bide egokijak?

—Ikuŕtonak edo *Sacramentubak* eta Aŕendi edo *Oraziño* nagosijak jakiñaz.

—Ondo ikasi egixak *(ala* egixan), ba, iru gauza oŕek eta kistaŕ ona ixan adi *(ala* adin) edonoz ta edonun.

BIZKAĪAŕA

—¿Bizkaīaŕa az *(ala* azan) i?

—Bai, jauna: Bizkayan jayo naz.

—Baña, Bizkayan jayoten dozan gustijak ¿bizkaīaŕak dozak *(ala* dozan)?

—Ez, euren odola abenda euzkotaŕena ezpa-da.

—¿Zein dok *(ala* don) abenda euzkotaŕa?

—Antzin-antziñengo gixaldiīik EUZKADI deritxogun luikijaren jabia dan abendea.

—¿Zein dok *(ala* don) EUZKADI yeritxuagun *(ala* yeritxonagun) luiki ta eŕi-batza?

—Da EUZKO deritxoen eŕijen luikija ta batza.

—¿Zenbat eta zeintzuk dozak *(ala* dozan) EUZKUAK?

—Sei onek dira: Araba, Gipuzkoa, Laburdi, Ziberoa, Nabaŕa ta Bizkaya.

—Esan egidak *(ala* egidan) apuŕtxu bat geyago.

—Araba, Gipuzkoa ta Bizkaya dira orain España'renak; Laburdi ta Ziberoa, France'renak; Nabaŕa'ren zati andijena *(Goikua* deritxona) da España'rena, ta beste zatija *(Bekua* deritxona) France'rena.

—¿Zein esan dok *(ala* don) dola sei eŕi onen batzari emoten yautsogun *(ala* yautsonagun) ixena?

—EUZKADI.

—¿Zein dok *(ala* don) eŕi onetako izkerea?

—Euzkerea da.

—¿Euzkereak era bat bakaŕik yaukak *(ala* yaukan).

—Bai-daukaz iru izkelgi nagosi.

—Esan egidak *(ala* egidan) zeintzuk dozan.

—Bat da bizkaīaŕa; beste bat, ipuzkotaŕa; ta bestia, aunaŕa.

—¿Nun egiīen dok *(ala* don) euzkerearen izkelgi bakotxa?

—Euzkelgi bizkaīaŕa egiīen da Bizkayan, Araban eta Gipuzkoa'ren zati batan; euzkelgi ipuzkotaŕa, Gipuzkoa'ren beste zatijan, Goiko Nabaŕan eta Laburdi'jan; eta euzkelgi aunaŕa, Ziberoan eta Beko Nabaŕan.

—Edozein EUZKO'ren semiari ¿zelan yeritxuagu *(ala* yeritxonagu)?

—*Euzkotaŕa.*

—Edozein euzkeraz itz-egiīen daunari ¿zelan yeritxuagu *(ala* eritxonagu)?

—*Euzkelduna.*

—¿Euzkeldunak dozak *(ala* dozan) euzkotaŕ guztijak?

—Ez gustijak: bai-dira euzkerea eztakijen euzkoţaŕ asko.

—Ori zegaīk dok *(ala* don) olan?

—Sendi (edo *pamilija)* euzkotaŕ askok ¡au da zorigeztua! euzkerea aiztu dabe ta, euren sengijak bez (edo seme-alabeak) eztakije, eurez gero ezpa-dabe ikasi.

—¿Euzkotaŕak dozak *(ala* dozan) euzkeldun gustijak?

—Ez gustijak: bai-dira euzkotaŕak eztiran eta euzkerea dakijen batzuk.

—Eta ¿zelan dok *(ala* don) ori?

—Sendi aŕotz batzuk, geure eŕijan saŕtuta, ikasi dabe euzkerea, ta euren sengijak euzkeldunak dira, Euzko-odolaren tantae bat bez euren zanetan euki barik.

—¿Zer ba? ¿Euzkadi'ko sendi gustijok eztozak *(ala* eztozan) euzkotaŕak?

—Ez: euzkadikuak bai-dira, Euzkadi'jan bixi diralako; baña eztira euzkadiīaŕ edo euzkotaŕak, Euzkadi-abendearen seme eztiralako.

—¿Zein ixen emoten dautsok euzkotaŕa eztanari?

—*Aŕotza.*

—Eta ¿zein, edozein aŕotzen izkeraz itz-egiīen yonari?

—*Erdelduna.*

—¿Zer dok *(ala* don), ba, *erderea?)*

—Edozein eŕi aŕotzen izkerea.

—¿Zertan ezaututen dok *(ala* don) sendi baten abendea?

—Bere abixenetan.

—¿Zelan?

—Abixenak euzkerazkuak ba-dira, daukazana euzkotaŕa da; euzkerazkuak ezpa-dira, daukazana ezta euzkotaŕa.

—Baña ¿naikua dok *(ala* don) euzkerazko abixenak eukiīia, euzkotaŕ ona ixateko?

—Bai euzkotaŕa ixateko; baña ez euzkotaŕ ona ixateko.

—Zer biaŕ dok *(ala* don), ba, euzkotaŕ ona ixateko?

—Maīe biaŕ da antziīan Euzkadi'ri zoruna emon eutsona.

—¿Zer dok *(ala* don) ori?

—Ezta baŕdin Euzko gustijontzat.

—¿Etzozan *(ala* etzonazan) bixi, ba, batzaurik Euzko gustijok antziīan?

—Iīoz bez.

—Eta ¿gauŕ batzau biaŕ dozak *(ala* dozan)?

—Bai, euron bakotxaren zoruna jadetsi gura ba-dabe?

—¿Zertzuk, ba, maīe biaŕ yuaguz *(ala* yonaguz) bizkaīaŕok Bizkaya'k bere zorun ori loŕtu yagijan *(ala* yagiñan)?

—Ikuŕitz au: JAUN-GOIKUA ETA LAGI-ZAŔA.

—¿Zer esan gura dok *(ala* don) itz oŕek diñozanian?

—Ezta au aldirik onena erantzuteko.

—¿Zer-edo-zer bez eztaustak *(ala* eztaustan) esango?

—Zerbait erantzungo bai-dautzut.

—¿Zertzuk ikuŕtzen dozak *(ala* dozan), ba, JAUN-GOIKUA-ixenagaz?

—Jaungoikuaren Beraren Lagijak eta Bere Roma'ko Donabatzaren Lagijak.

—¿Zegaīik *Jaungoiko*-ixenaren zati bijok aldentzen dozak *(ala* dozan)?

—GOIKO-Jauna baño besterik Bizkaya'k euki gura eztaula ikuŕtzeko.

—Eta ¿zertzuk ikuŕtzen dozak *(ala* dozan) LAGI-ZAŔA ixenagaz?

—Antziñeko Bizkaya'ren Lagi ta Ekandu onak, Abenda utsa ta Euzkerea.

—¿JAUN-GOIKUA zek ikuŕtzen yok *(ala* yon)?

—*Gurutz Zurijak*, Ikuŕdijan eta Ikuŕiñan bijetan.

—¿Zek LAGI-ZAŔA?

—Ikuŕdijan, Lunon dagon eta *Gernika* deritxon tokiko *Aretza;* Ikuŕiñan, Deun-Ander'en *Gurutz Oŕlegija.*

—¿Ikuŕdijan zein lekutan jaŕtzen dok *(ala* don) *Gurutz Zurija*, ta zeindan Ikuŕiñan?

—Ikuŕdijan *Aretzeko* erdijan; eta Ikuŕiñan, *Gurutz Oŕlegi*'ko gañan.

—¿Zegaīik ori?

—JAUN-GOIKUA eŕi gustijen Askun eta Amaya dalako, ta LAGI-ZAŔA bere azpijan beti egon biaŕ dalako.

—¿Zein margo yaukak *(ala* yaukan) Bizkaya'ren Ikuŕdijak?

—Goŕija.

—Eta ¿zein Ikuŕiñak?

—Ikuŕdijarena bera.

—Zertzuk ikuŕtzen yoezak *(ala* yoezan) Ikuŕdiko egalunan ikusten dozan *Deun-Ander*'en zortzi *Gurutzak?*

—Bizkai'ko zortzi eŕkijak.

—Eta ¿nortzuk, Ikuŕdiko *Areitz*-azpijan jaŕtzen yoyazan otso bijak?

—Len Bizkaya'k euki ebazan Jaunak.

—Baña ¿biaŕezkuak dozak *(ala* dozan) otso oŕek Ikuŕdijan?

—Ez.

—¿Zegaīk?

—Eurok ikuŕtzen dabena be eztalako biaŕezkua Bizkaya'k bere zorun osua jadetsi dagikiantzat.

—Bizkaīaŕa azala *(ala* azanala) esan daustak *(ala* daustan) eta Bizkaya'ren Ikuŕitxa, Ikuŕdija ta Ikuŕiña ondo dazauzala yakusat. ¿Zein dok *(ala* don), ba, jire Abeŕija?

—Bizkaya berau.

—¿Bai-dok *(ala* don), Bizkaya baño len ala geyago maīetan don zerbait?

—Bai: beti Jaungoikua, gauza gustijak baño len eta geyago; eta Bizkaya bera baño len eta geyago, abenda edo sendi andi euzkotaŕa, beronen odola zindorik ba-dauka.

—Baña gauza bijok itxiīa, bai-dok *(ala* don) biztoki onetan Bizkaya baño len ala geyago maīetan don zerbait?

—Ezebez.

—Oŕelantxe ba-dok *(ala* don), bene-benetako bizkaīaŕ zindo ta ona az *(ala* azan) eu. Ixan adi *(ala* adin) beti, ta batzau adi *(ala* adin) olakoxiak dozan ire anai gustijakin.

INGURTI ONETATIK ATARAURIKO ITXORKUNAK

Euzkera	Euzko-era	Euzko-izkerea
Euzkeldun	euzkera-dun	euzkerea dauna
Bizkaya	be-Euzko-di-a, be-Euzkadi-a, be-Izkadi-a, Bizkadi-a (1), Bizkai-a, Bizkaya	beko Euzko-batza
Gipuzkoa	ipe-Euzko-a (2)	ibai-Euzko-a (?)
Orozko	or-Euzko	mendiko Euzko
Amezkua	amai-Euzko-a	muruko Euzko-a

INGURTI ONEK DAUKAZAN ITZ BARIJAK

			IZKELBIJAKIXUNA	
ITXAK	SORKUNAK	IKURPENAK	PANTZERAZ	ESPAÑERAZ
—	—	—	—	—
agaka (3)	a-ga-ka(sk)	izkeraren izki-batza	abécédaire	abecedario
agintz	ag:n-tz	aginduba	commandement	mandamiento

(1) Auxe da antsiñeko Bizkaya'ren izena.
(2) Ipuzkoa eritxon antsiñan gaurko Gipuzkoa'ri.
(3) Itz Ormaetxea Abade Jaunak egiña.

adimen	**adi-(tu)-men**	**adiṫuteko gogo-indaŕa**	**intelligence**	**inteligencia**
abeŕi	aba-eŕi	asabaen eŕija	patrie	patria
abixen	aba-ixen	asabaen ixena	nom de famille	apellido
abenda	aba-enda	asaba endea	race	raza
aŕotz *		eŕbestetaŕa	étranger	extranjero
abes	abo-eres	eres-aboskea	voix musicale	voz musical
abes-egin	abes-egin	*kantau*	chanter	cantar
abesau	abes-au	*kantaren* bat *kantau*	chanter quelque chant	cantar algún cantar
abesl-ri	abes-(l)-ari	*kantetan* iñarduna	chanteur	cantor
abesti	abes-ti	*kanta*	chant	canto
aboska	abo-oska	abo-*soñuba*	voix	voz
andera **	andra	andra, andre	dame	señora
argiṫaldu	argi-(t)-aldu	argiṫaratu, argiṫara urten ala atarau	publier	publicar
aŕendi	aŕen-di	*oraziñoe*	prière	oración
azta *		*pixu*	poids	peso
aŕpide	aŕ-(tu)bide	*suskriziñoe*	abonnement	suscripción
aŕpidedun	aŕpide-dun	*suskriṫore*	abonné	suscriptor
aŕpidaldu	aŕpide-aldu	*suskribidu*	abonner	suscribir
autetsi	au-(tu)-etsi	*eskojidu, elejidu*	choisir	elegir
aunaŕ	Auna-aŕ		pyrénéen	pirenaico
gaizkatu	gaitz-ga-tu	*salbau, zafau, zapa*-egin	sauver	salvar
gogo **	gogo	*espiriṫu, espriṫu*	esprit	espíritu
gedin	ge-din		voyelle	vocal
egalun	egal-un		bordure	bordura
edesti	edes-ti	*kondaera, kondaira*	histoire	historia
ed'e:	eres		relation	relato
eskaŕ **	eskeŕ	eskeŕ, *grazija, mezede*	merci	merced, gracia
euzkotaŕ	Euzko-taŕ	Euzko-abendearena	basque, vaske	vasco, vasko
eŕiki	eŕiki	eŕi-zatija	régio.i	región
españera	España-era	España'ko izkerea	langage español	idioma español

INGURTI ONETATIK ATARAURIKO ITXORKUNAK

Euzkera	Euzko-era	Euzko-izkerea
Euzkeldun	euzkera-dun	euzkerea dauna
Bizkaya	be-Euzko-di-a, be-Euzkadi-a, be-Izkadi-a, Bizkadi-a (1), Bizkai-a, Bizkaya	beko Euzko-batza
Gipuzkoa	ipe-Euzko-a (2)	ibai-Euzko-a (?)
Orozko	or-Euzko	mendiko Euzko
Amezkua	amai-Euzko-a	muruko Euzko-a

INGURTI ONEK DAUKAZAN ITZ BARIJAK

			IZKELBIJAKIXUNA	
ITXAK	SORKUNAK	IKUSPENAK	PANTZERAZ	ESPAÑERAZ
—	—	—	—	—
agaka (3)	a-ga-ka(sk)	izkerearen izki-batza	abécédaire	abecedario
agintz	agin-tz	aginduba	commandement	mandamiento

(1) Auxe da antziñeko Bizkayn'ren ixena.

(2) *Ipuzkoa* eritxon antziñan gaurko Gipuzkcu'ri.

(3) Itz Ormaetxea Abade Jaunak egiña.

adimen	adi-(tu)-men	adiṫuteko gogo-indaŕa	intelligence	inteligencia
abeŕi	aba-eŕi	asabaen eŕija	patrie	patria
abixen	aba-ixen	asabaen ixena	nom de famille	apellido
abenda	aba-enda	asaba endea	race	raza
aŕotz *		eŕbestetaŕa	étranger	extranjero
abes	abo-eres	eres-aboskea	voix musicale	voz musical
abes-egin	abes-egin	*kantau*	chanter	cantar
abesau	abes-au	*kantaren* bat *kantau*	chanter quelque chant	cantar algún cantar
abesl·ri	abes-(l)-ari	*kantetan* iñarduna	chanteur	cantor
abesti	abes-ti	*kanta*	chant	canto
aboska	abo-oska	abo-*soñuba*	voix	voz
andera **	andra	andra, andre	dame	señora
argiṫaldu	argi-(t)-aldu	argiṫaratu, argiṫara uŕten ala atarau	publier	publicar
aŕendi	aŕen-di	*oraziñoe*	prière	oración
azta *		*pixu*	poids	peso
aŕpide	aŕ-(tu)bide	*suskriziñoe*	abonnement	suscripción
aŕpidedun	aŕpide-dun	*suskriṫore*	abonné	suscriptor
aŕpidaldu	aŕpide-aldu	*suskribidu*	abonner	suscribir
autetsi	au-(tu)-etsi	*eskoyidu, eleyidu*	choisir	elegir
aunaŕ	Auna-aŕ		pyrénéen	pirenaico
gaizkatu	gaitz-ga-tu	*salbau, zafau, zapa*-egin	sauver	salvar
gogo **	gogo	*espiriṫu, espriṫu*	esprit	espíritu
gedin	ge-din		voyelle	vocal
egalun	egal-un		bordure	bordura
edesti	edes-ti	*kondaera, kondaira*	histoire	historia
edes	eres		relation	relato
eskaŕ **	eskeŕ	eskeŕ, *grazija, mezede*	merci	merced, gracia
euzkotaŕ	Euzko-taŕ	Euzko-abendearena	basque, vaske	vasco, vasko
eŕki	eŕiki	eŕi-zatija	région	región
españera	España-era	España'ko izkerea	langage español	idioma español

ITXAK	SOŕKUNAK	IKUŕPENAK	PANTZERAZ	EZPAÑERAZ
inguŕti	inguŕi-di		bulletin	folleto
inguŕatz	inguŕi-atz		feuille entière	pliego
inguŕazti	inguŕatz-di		cahier	cuaderno
antziguŕ	antz-inguŕi		estampe	lámina
ikuŕi	irakuŕi	*siñipikau*	signifier	significar
ikuŕ	ikuŕi	*keñu*	signe	signo
ikuŕtz	ikuŕi		signal	señal
ikuŕtzau	ikuŕtz-au	*siñalau*	signaler	señalar
ikuŕtz-egin		*keñu*-egin	faire des signales	hacer señales
ikuŕka	ikuŕ-ka	*kiñada*	geste	seña
ikuŕatz	ikuŕ-atz	*siłu*	sceau, timbre	sello
ikuŕkun	ikuŕi-kun	*marka*	marque	marca
ikuŕitz	ikuŕ-itz		cri, devise	lema
ikuŕin	ikuŕ-eun	*bandera*	drapeau	bandera
ikuŕdi	ikuŕ-di	*eskutu*	écu	escudo
ikuŕton	ikuŕ-deun	*sakramentu*	sacrement	sacramento
ikastola	ikasi-(t)-ola	*eskola*	école	escuela
itz *		*berba*	parole	palabra
ipuzkotaŕ	Ipuzko-taŕ		bascon, vaskon	vascón, vaskón
itxoŕkun	itz-soŕkun		éthimolcgie	etimología
irasi	asi-erazo		fonder	fundar
bilḏegi	bil-(du)-tegi		depôt	depósito
bazkaŕ	batz-aŕ		composé, pas simple	compuesto
basatxono	baso-txanno	*ermiłа*	ermitage	ermita
bitxain	bide-zain	*kamiñero*	garde-chemin	peón caminero
bazkun	batz-kun	*sozijedade*	compagnie	sociedad, compañía
biztoki	bixi-toki	bixijak dagozan tokija	monde	mundo
pantzera	France-era	France'ko izkerea	langage français	idioma francés

UAŕPENAK.—Ixaŕ bat dauken itxak dira beste euzkelgijetatik aŕtubak.—Ixaŕ bi daukezanak, euzkera zaŕezkuak.

BIZKAYA'REN EDESTIJA TA IZKEREA PIZKUNDIA

BAZKUN ARGITALDARI 1896'AN IRASIJA

LANDOLA TA BILDEGIJA: BILBAO, CALLE NUEVA, 2, 2.ª

Etxe edo Bazkun Argitaldari au iru bizkatarek irasi dabe Euzkadi'ren Edestija ta Izkerea jakin erazoteko: bana gauŕ Bizkaya'renak batezpe, eztalako zabaldu ondino beste euzkeldun eŕijetan (Araba, Gipuzkoa, Laburdi, Nabaŕa ta Ziberoa).

Iru dira berak daukazan bixiteko bidiak: 1.ª *suskirtziñoe* edo aŕpidiak; 2.ª emopenak; 3.ª bere argitalbenak saltzia. Urterdijan urterdijan berarizko inguŕti bat argitalduko dau, ta bertan ziaztuko dau aŕtu ta emon daun diru gustija.

Aŕpidedunak eta emoliak emoten dabena irakutsiko da euren ixenakin ala eurek autetsitako ixenordiakin, eurek beraek gura ixango daben letxe.

ORDELARIJA

AMOŔORTU'TAŔ SEBASTEN

Iraztiegija: Jardines, 3—Iraŕkolea: Berastegi, 1

LENGO ARGITALBENA

Lenengo Egutegi Bizkataŕa (I Inguŕtija): Saneuŕija: 10 eunen.

Lecciones de Ortografía del Euskera Bizkaino (I Iraztija): Saneuŕija: 30 eunen.

URENGO ARGITALBENA

Busturi'ko Bikarijako Dortiñea, bere Izpijakerea ta Irazkerea bakaŕik erabijauta.

Inguŕti an
asi da irañzen 1897'ko Otsolako 15'an
eta amaitu da Epalako 17'an